la humanitat

Saludem, en els parlamentaris anglesos, els representants de la gran democràcia britànica

Any VII — Núm. 1.828 — Preu: 15 cèntims — Fundador: LLUIS COMPANYS — Barcelona, dimecres, 5 de gener del 1938

El feixisme va perdent les urpes davant Terol

Quatre anys al servei de Catalunya

S'ha acomplert el quart aniversari de l'elecció de S. E. senyor Lluis Companys a la Presidència de la Generalitat Quatre anys d'una vida posada al servei de Catalunya i la República. Per a molts polítics l'elecció a un alt càrrec, en aquest cas per al més alt càrrec de la nostra Pàtria, és una fita de repòs i de tasca tranquil·la. Per a Lluis Companys aquests quatre anys han estat la culminació d'una vida de lluitador al servei del poble.

L'herència de Francesc Macià donava un abast, una trascendència, històriques, a l'elecció. Calia que l'heretatge, que la reintegració de Catalunya al seu rol nacional, trobessin un home amb energia i sentit constructiu. Mirem, ara, en perspectiva, aquests quatre anys, en què Lluis Companys no ha vacil·lat un moment, prescindint sempre d'ell mateix, per tal de servir Catalunya. Desvinculat àdhuc dels principis que, com a home de partit, podien haver orientat la seva actuació, el President Companys ha entrat a aquella categoria històrica, en què només compta el veritable interès de la Pàtria. A ella ha sacrificat els anhels, els moments tots de la seva vida, per tal que la Presidència adquirís als ulls de tothom, l'alta trascendència d'una missió nacional i popular. Cap exhortació, cap amistat, cap consideració humana, no han pogut torcer la seva voluntat de servir, exclusivament, Catalunya, de prestigiar la República.

Fem un balanç i jutgem l'home i el President i comptem els moments en què la funció ha reclamat l'home i l'ha trobat sempre al seu lloc, al preu de sacrificis cruents. No, no tenim, motius, els catalans, d'estar-ne desagrait. I la seva reelecció triomfal, recolzat pel sentiment unànime de tot el Poble, autoritza el President Companys a sentir-se satisfet per la seva actuació.

El nostre diari, que porta a la capçalera, amb orgull, el seu nom, es fa intèrpret de l'opinió, en aquest cas, unànime i majoritària, i saluda el President Companys, que ha unit des d'ara, el seu nom als annals gloriosos i difícils de la Pàtria.

Les fluctuacions de la guerra

Durant la setmana passada, la batalla de Terol ha tingut diverses fluctuacions. Hi ha hagut moments de perill i d'angoixa, resistències heroiques i reaccions magnífiques. Tot això, en general, és propi de les grans accions bèlliques. Quan entrexoquen dos exèrcits poderosos entorn d'un objectiu important, es produeixen episodis militars i fenòmens psicològics que sovint condicionen el descabdellament de les operacions.

Allò que compta, en aquests casos, és el resultat de la batalla. Les partides múltiples, i de vegades contradictòries, es resolen en un balanç final. Les dues primeres fases de la batalla de Terol — presa de la plaça pels republicans i intent de reconquesta pels franquistes — s'han resolt a favor de l'exèrcit de la República. En el primer episodi l'avantatge va ésser més fàcil que en el segon, cosa completament lògica i previsible. Però el mèrit de la resistència a la contraofensiva facciosa no és pas inferior — més aviat diríem que és superior — al de l'ofensiva republicana que va fer caure Terol.

Es probable que la batalla tingui encara noves fases. Però tot decanta a creure que el moment pitjor ja ha passat i que el final serà una altra victòria importantíssima per a la República.

* * *

De poc els val als facciosos l'esclat d'esgarips, alirets, bruels i udols que caracteritza llurs atacs i que en són l'acompanyament imprescindible. La geografia i el sentit comú demostren que l'ofensiva republicana contra Terol reeixí i que la contraofensiva franquista ha fracassat

Un mapa detallat de la comarca de Terol i un plànol d'aquesta ciutat ens diuen tot allò que essencialment cal saber en el present cas.

El mapa ens mostra, de primer, tot el sortint de Terol detallat amb l'ocupació republicana de la zona delimitada per Concud, Campillo, Villastar, Aldehuela i Puerto Escandón, i ens mostra després la petita part d'aquesta zona (la part més occidental) reconquerida pels franquistes a costa d'enormes sacrificis d'homes i material, mentre les tres quartes parts del territori guanyat resten ocupades per l'exèrcit republicà.

El plànol ens mostra les dues clapes minvants de la resistència facciosa al tros més alt de la ciutat vella, clapes que ja no representen ni el deu per cent de la superfície d'aquesta.

* * *

Els atacs d'histerisme radiofònic no tenen pas la virtut miraculosa d'augmentar l'eficàcia dels atacs damunt el camp de batalla. Sol succeir, al contrari, que els facciosos redoblen la cridòria radiada quan els resultats militars que han obtingut són magres o desfavorables per a ells.

Al cap d'un any i mig de fer ús d'aquests procediments de propaganda, llur rendiment és molt escàs. Potser hi ha encara, a l'estranger, gent que s'impressiona. Els facciosos han pogut barrejar, al llarg dels mesos, alguns resultats territorials positius a llurs fantasies i fatxenderies, i això els ha permès altres vegades de fer-les passar com a coses veres o versemblants.

Els fets, però, són aquests: al cap de vint dies de lluita al sector de Terol, la major part de l'antic sortint es troba a poder dels republicans, i van caient els darrers nuclis de resistència rebel dins la plaça conquerida.

A. ROVIRA I VIRGILI

Tots els atacs enemics en direcció a la capital del Baix Aragó s'estavellen i produeixen el desordre en els seus mateixos rengles

ELS NOSTRES AVIONS HAN ABATUT UN CAÇA FACCIOS

Es combat de nit i a 15 graus sota zero

Ministeri de Defensa Nacional. Comunicat oficial de guerra:

EXERCIT DE TERRA:

LLEVANT. — Novament avui, al sector de Terol, s'ha estavellat l'activitat enemiga davant les nostres posicions del flanc dret, on hem rebutjat dos atacs en els quals cooperaven molts tancs. Un dels atacs fou dirigit contra les nostres posicions del Petrón, des de les quals els focs de la nostra infanteria causaren moltes baixes a l'adversària. Aquesta es veié retirar-se en desordre amb els seus carros blindats. El segon atac, també integrat per tancs, que partí de Concud en direcció a Terol, fou totalment rebutjat des de les nostres posicions avançades.

Al flanc esquerre fou rebutjat també un nou atac enemic a les posicions de les cotes 1.062 i 1.076.

A la resta del front sols hi hagué foc d'artilleria i de morter.

El fred fou intensíssim. El termòmetre arribà a marcar 15 graus sota zero.

Hi hagué un ombat aeri en el qual els nostres àvions feren caure un caça enemic.

A la nit es combatia novament en les posicions del Petrón, cota 1.208.

A les zones dels altres exèrcits no hi ha hagut novetat digna d'esmentar.

ENRIC LISTER, NOMENAT TINENT CORONEL

Com a premi al seu brillant comportament en les operacions de Terol

Pel President de la República pel ministre de Defensa Nacional, ha estat signat el decret següent:

«El brillant comportament del Major de Milícies Enric Lister, al llarg de la guerra, culmina en les operacions que actualment desenvolupen a la zona de l'Exèrcit de Llevant, on s'ha fet creditor a un ascens que abans no se li va poder atorgar per oposar-s'hi el decret del 16 de febrer del 1937, que limitava la jerarquia dels elements civils de l'Exèrcit Popular al grau de major.

Modificat aquest decret per un altre que aixeca l'esmentada limitació i autoritza els ascensos al grau superior, mitjançant acord del Consell de ministres, resulta ja possible premiar justament l'esmentat cap.

En virtut d'això que queda exposat, d'acord amb el Consell de ministres i a proposta del de Defensa Nacional:

Ascendeixo a tinent coronel el Major de Milícies Enric Lister.»

València, 4 de gener del 1938. — El ministre de Defensa Nacional, Indalecio Prieto.

EL DISCURS DE ROOSEVELT COMENTAT AMB EXPECTACIO

¿S'arribarà a una entesa París-Londres-Washington?

Washington, 4. — Les allusions que el president Roosevelt féu en el seu missatge sobre la situació exterior, han estat aprovades per l'opinió pública. Són interpretades en el sentit que el poble americà es mostrarà tranquil i determinat, passi el que passi, mentre compti amb els mitjans necessaris per a assegurar una pau honrosa. Als cercles ben informats s'estima que el president Roosevelt, en dirigir-se al Congrés, no podia anar més lluny en l'aspecte exterior, puix que la responsabilitat del Congrés és limitada.

Per això el president resulta imprecís sobre la manera amb què les democràcies sobreviuran als règims autocràtics. En el seu conjunt, el poble americà continua hostil a tota aliança militar, i àdhuc a una gesta que pugui interpretar-se com a una cooperació amb altre país. Als cercles diplomàtics americans es comprova el desig de l'Administració de mantenir una política exterior independent, encara que es reconeix que les democràcies tinguin finalitats i interessos comuns. Es remarca així mateix certa decepció que s'experimenta als Estats Units davant l'actitud d'algunes democràcies quan són els interessos americans els únics en perill, com en el cas del «Panay».

«Això—diuen en aquests cercles—no pot influir els americans en el sentit de la cooperació internacional. No obstant, es reconeix que el missatge del president no representa una regressió a les seves paraules de Xicago, puix que l'objectiu exterior del president Roosevelt continua essent «d'acció americana paral·lela a les de les grans democràcies».

LONDRES COMENTA EL DISCURS

Londres, 4. — Als cercles diplomàtics de Londres es comentava anit, conjuntament, les declaracions de l'almirall Suetsugu, ministre de l'Interior i personalitat de gran relleu en la política nipona, i els paràgrafs del discurs del President Roosevelt, en els quals s'ha examinat la situació exterior.

Es evident que les declaracions de Suetsugu tenen una finalitat sobretot interior, per tal d'encarrilar el profund moviment ultranacionalista dels estudiants i oficials de l'Exèrcit i la Marina. Però això no vol dir que, fetes en aquestes circumstàncies, provoquin un profund malestar en els cercles internacionals. Si després d'unes declaracions tan terminants, l'almirall Suetsugu continua essent el candidat preferit del príncep Konoye per al «Govern de força» que es prepara, és evident que això constituiria una declaració de guerra terminant contra les posicions blanques a l'Extrem Orient.

Davant d'aquesta situació, els periòdics d'aquest matí destaquen la profunda impressió que ha causat

(Passa a la pàgina 3.ª)

El Sr. Pere Coromines malalt de miraments

Ja fa tres dies que el nostre benvolgut amic, el cap de la minoria d'E. R. C. al Parlament de la República, senyor Pere Coromines, es troba malalt de gravetat. Afortunadament ahir, dintre de la gravetat, es va produir una lleugera millora, per la qual cosa els amics confien poder veure'l restablert aviat.

No cal dir com desitjariem poder donar la nova del seu restabliment, que desitgem ben ràpid i complet.

Arribada de parlamentaris laboristes

Ahir, a dos quarts de vuit de la nit, arribà a Barcelona el grup de diputats laboristes anglesos que ve a Espanya, invitat pel Govern de la República, amb objecte de visitar els fronts i les capitals més importants de l'Espanya lleial.

A rebre els ilustres hostes acudiren a la frontera els funcionaris de la Subsecretaria de Propaganda i Servei de Premsa de la Presidència, respectivament, senyoreta Miaño i senyor Viliesid.

Poc després de les onze del matí els diputats laboristes arribaren a

(Passa a la pàgina 3.ª)

La democràcia i el president Roosevelt

Una vegada més el President Roosevelt ha parlat al món en termes de sinceritat i de duresa. A alguns, a molts, les paraules del President Roosevelt interessen per allò que ha dit sobre el problema exterior. Nosaltres, però, destaquem, al mateix temps, tot allò que ha pogut dir en parlar de política interior, puix que des d'aquest aspecte, és evident que els seus discursos són magnífiques lliçons per a la democràcia del món.

El President Roosevelt ha de governar un país de 150 milions d'habitants, en el qual hi ha prop de vuit milions de sense-feina. Podria fer simplement allò que han fet altres presidents; però Roosevelt ha treballat perquè el capitalisme, sigui, als Estats Units, no un clos tancat, una selecció d'homes que usufructen la riquesa de la nació, sinó uns ciutadans que tenen una responsabilitat superior als altres ciutadans. És evident que l'obra financera i econòmica de Roosevelt és d'una importància massa considerable per a ésser tractada en una nota breu; però en termes generals la consigna fonamental del President ha estat augmentar el poder adquisitiu de les masses a costa d'una reglamentació de l'anarquia econòmica en què havia caigut el país sota l'impuls de l'època especulativa.

Bertrand Russell, en la seva bella obra «Llibertat i organització» parla meravellosament dels inicis d'aquestes «seixanta famílies» que segons el ministre de l'Interior, Ickes, intenten monopolitzar la riquesa del país. Els Morgan, els Rockefeller, els Ford, els senyors de Boston i Filadelfia i els que no ho són tant de Nova York, són presentats en llurs inicis sovint tèrbols. Roosevelt, com Jefferson, governa una nació en plena evolució econòmica i social. Jefferson fou el president dels Estats Units a començaments del segle dinovè, quan l'empenta de l'home i el maquinisme començava a fer prodigis. Aleshores el creador de la democràcia americana assenyalà ja els camins que s'havien de seguir per tal d'afermar els principis republicans i democràtics. Ara el President Roosevelt, renovant les lliçons de Jefferson, es disposa a governar la nació americana en el camí de l'estabilitat i l'estructuració. Els Estats Units necessiten abandonar la seva religió de la producció a ultrança per tal d'entrar en el camí de l'aprofitament de les enormes riqueses naturals que conté el país.

La democràcia, lluny d'ésser una nosa, representa per a Roosevelt el sistema prou lliure i prou orgànic que permet dirigir una nació pels camins de la llibertat i de la dignitat de l'home. Sentiu un regust de bon protestantisme, en aquestes paraules del President Roosevelt. Però sigui quina sigui la tasca que té com a dirigent màxim dels Estats Units, en l'ordre intern, és evident que és la política exterior allò que potser més preocupa a Roosevelt. Perquè la situació exterior és massa difícil per poder continuar, encara, mantenint els principis caducs de l'aïllament i la irresponsabilitat. Avui els Estats Units, com les altres nacions, han de defensar la pau, diàriament, hora per hora. El President Roosevelt, a Chicago, fa alguns dies i ara a Washington, ha assenyalat als ciutadans el camí dolorós: o resignar-se a ésser la víctima del feixisme imperialista o redreçar-se i abandonar la perillosa teoria de l'aïllament.

Tasca difícil per un home com Roosevelt però digne d'un home i d'un nom.

TEROL, LLIÇÓ PER AL MON

Terol és, a hores d'ara, una lliçó sublim — sense exageració possible— per a nosaltres i per al món. Fa un any, encara, que els periòdics reaccionaris ens presentaven com una camilla de covards que fugiem al primer cop de canó. Es que aleshores era fàcil dir que els nostres milicians reculaven. Reculaven perquè la disciplina militar no havia trobat, del tot, el camí de les realitzacions fructíferes. Reculaven perquè enfront d'un armament modern, potentíssim, d'una aviació superior en tècnica, nosaltres no podíem oposar-hi més que el coratge, admirable ben sovint, d'uns homes que es deixaven matar perquè això d'avui fos possible.

Terol és una lliçó sublim perquè, als nostres comunicats, justos, precisos, terriblement exactes, els rebels hi oposen la mentida i la iniquitat. Sabeu que a Bilbao, a Burgos, a Salamanca, a tot arreu, han celebrat Te Deum, misses i funcions religioses de tota mena per a celebrar l'alliberament de Terol? Es així com els facciosos volen honorar la religió, respectar la santedat dels temples?

Però ningú no s'ha equivocat. Cada dia que passa Franco apareix com un pobre diable emportat per la passió de quatre bergants. El món ha llegit els nostres comunicats i els comunicats facciosos i ha après a jutjar-nos. Ben aviat la veritat apareixerà a la llum del dia, innegable. Els militars facciosos van aparèixer amb el seu deure i a la claror de les fogueres les cançons catalanes han ressonat com un himne de glòria a la victòria i d'honor a la Pàtria per la qual combatem.

Terol ha estat un nou episodi d'aquesta lluita pel dret de Catalunya, per la llibertat de Catalunya que els heroics combatents catalans porten a cap amb un coratge i una audàcia admirables.

Salut, combatents de la República i de Catalunya

Els soldats de l'Exèrcit republicà herois de la llibertat de is pobles hispànics

antena

La població de la zona facciosa no coneix encara la presa de Terol per les nostres forces. Malgrat tot, arreu es preparen «Te-Deums». «Quaranta Hores» i manifestacions cívico-religioso militars per a celebrar la reconquista d'aquella capital. «Radio San Sebastián» donava, abans d'ahir, una nota dient que se suspenguessin fins a nova ordre tots els actes per a festejar una «bona nova». Calgué apagar ciris, tancar esglésies i tornar als cataus: no hi hauria «encara» la comunicació pública de la reconquista de Terol.

Mentre els organitzadors del «jolgorio» donaven els darrers toes a les festes cívico-religioso-militars, un d'ells tingué una mala ocurrència: va meditar.

—Pero, escucha, tú. ¿Cómo vamos a anunciar la reconquista de Teruel si *aun* no lo hemos perdido?

—Anda, es cierto. ¡Qué plancha! *Aleshores es va acordar suspendre la celebració de la reconquista fins a haver donat la noticia de la pèrdua. Quan tornessin a tenir Terol haurien de dir:*

—¡Españoles! Hemos perdido Teruel. ¡Ah!, pero ahora nos acaban de comunicar que vuelve a ser nuestro. Como veis, ha sido un juego de magia. Arriba *això, allò i el de més enllà.*

* * *

Passen grans trasbalsos a càn «¡Arriba España!» ¡Les dones, les dones!, un altre cop s'han mostrat trencadisses i donen mostres d'haver estat contaminades d'esperit de dimoni. ¿Mai no dirieu a qui ara li ha tocat el torn de la insensatesa i de l'endavant les atxes? No res menys que a Doña Urraca. Si, li ha fiblat l'avespa de les temptacions carnals. Llegiu-ho sino: «Moreno y fuerte. (*Es referix al niño que els catòlics, tot just nat la nit del 25 de desembre, ja li preparen la crucifixió per Setmana Santa).* Viril y abstenido. Amaste a la Humanidad sin que hembra alguna pudiera ufanarse de tus preferencias. ¡Cuántas que te amamos como Dios, de nacer en tu tiempo, te hubiéramos amado también como hombre!»

A nosaltres, pobres pecadors, l'exaltació de Doña Urraca ens sembla una mica massa pagana. Per altra part, hi ha coses, tanmateix, que no es poden dir en veu alta, i una d'elles és aquesta de comprometre el gust del niño perseguit pels sospirs de Doña Urraca.

¿Què vol dir això de «nacer en tu tiempo»? ¡Coqueta, més que coqueta! Això d'amagar-se anys tampoc no està bé. ¿Veritat, estimats lectors, que la Urraca podria ésser-hi

HA ESTAT RETROBADA IL·LESA L'AVIADORA MARYSE HILSZ

Londres, 4. (urgent). — Telegrafien de Bassora a l'agència Reuter que ha estat retrobada, illesa, la famosa aviadora Maryse Hilsz.

* * *

Bassora, 4. (Urgent). — L'aviadora Maryse Hilsz ha estat trobada exactament a vint milles de Jansk. Es desconeixen altres detalls.

* * *

Bagdad, 4. — L'aviadora Maryse Hilsz ha estat trobada a la costa iranesa, entre Bander Abbas i Djask en territori municipal de Kuhi Mubarak. Se sap que l'aviadora està en perfecte estat de salut. S'ignora si el seu aparell té avaries.

Els «kidnappers» en acció

Detroit, 4. — Tota la policia de l'Estat de Mixignan cerca actualment la filla d'Harry Bennet, cap de personal de «Ford Motor Company».

Trudie Bennet compta 17 anys d'edat i va desaparèixer ahir a la tarda, en circumstàncies encara no conegudes.

madre *al niño Jesús, primera edició?*

* * *

Quan els facciosos de Terol saberen la veritat de la presa (?) de Guadalajara, feren junta i convingueren que si una mà poderosa, divina —la mateixa mà de Déu— no intervenia, l'Espanya nacionalista no passaria mai d'un somni. Mans a l'obra, en una reunió s'acordà tornar a posar en circulació el Rosari de l'Aurora. I quin Rosari! Donava bo de deixar el llit per a contemplar-lo. Al cap, la representació religiosa, barrejada amb la militar, que encara no havia retirat. Després, els fuerza viva i gent de la població casernària i cavernària. Requetès i falangistes portaven, erectes, uns ciris de consideració. Tot anava com una seda i feia presumir que l'acte arribaria a interessar vivament Déu Nostre Senyor. Però... què passa? Què passa, Que els ciris brandaren en l'aire com en un ball de bastons. Requetès i falangistes, qui va dalt, qui va davall, s'abraonaren en defensa de llurs principis i ni Déu no els aturava. Suspensió del Rosari, empresonaments i un nou Rosari de l'Aurora que, des de Terol, s'afegí a la llarguíssima llista dels avortaments clericals.

Als Centres Oficials

GOVERN DE CATALUNYA

L'AUDIENCIA DEL PRESIDENT

El President de la Generalitat va rebre ahir migdia les següents visites:

Conseller d'Economia, senyor Joan Comorera; Cònsol de Mèxic; senyor Escoda, Secretari General de la Comissaria General d'Ordre Públic, acompanyat del Director i Administrador de la Clínica d'aquell Centre; el dibuixant Bagaria; Benvingut Vega, Comissari d'Intendència; i el senyor Eduard Layret.

A la Secretaria de la Presidència s'han rebut els següents donatius: Per a la compra d'armament per a l'Exèrcit Popular Regular

Obrers de la casa Joan Ferrés, E. C. U.G.T., 205 pessetes; Treballadors de la casa Boada S. A., 150 pessetes; Josep Capella, 50 ptes.

Per a necessitats de la lluita contra el feixisme. — Calçats Minerva, 2.000 pessetes; Josep Garcia, 100 pessetes; Un anònim, 5 pessetes.

Per a les víctimes del feixisme.— Directors del Gran Hotel abans «Ritz» han lliurat 2.005 pessetes, producte d'una recapta feta en un sopar d'Any Nou i 131 pessetes dels guarda-robes; Lluis Moreno Palli, 438'50 pessetes, producte d'un festival infantil d'Ametlla de Mar.

Per Ajut permanent a Madrid. — Obrers de la Casa Joan Farrés E. C. U.G.T. i C.N.T., 105 pessetes; Filats i teixits de Cornellà.

EL MATI A LES CONSELLERIES

Governació

El senyor Antoni M. Sbert va rebre ahir matí, entre altres, les visites següents:

El Director de l'Escola d'Infermeres de la Generalitat; l'Assessor Jurídic del Govern d'Euscadi, acompanyat del senyor Aitaba; el Tinent Coronel Benitez i l'Alcalde de Barcelona acompanyat d'alguns regidors.

Economia

El conseller d'Economia, senyor Joan Comorera, fou visitat ahir per la comissió central de Teatre del Ministeri d'Instrucció Pública, presidida per l'ex-ambaixador senyor Díaz Canedo i el senyor Max Aub; Guillem Roses; J. Clos de Terrassa; una comissió de les bugies Vilà; el President del Sindicat del Transport, U. G. T., Trillos i el representant a Espanya de la «Voluntary Industrial Aid», senyor Manuel Teixidor.

Cultura

El conseller de Cultura, senyor Carles Pi i Sunyer, va passar ahir matí treballant al seu despatx oficial amb els alts funcionaris del seu Departament.

Justícia

El senyor Bosc Gimpera va rebre la visita del President de l'Audiència de Girona.

Treball

A la Secretaria de la Conselleria de Treball manifestaren als informadors que ahir havia arribat a la nostra ciutat procedent de Madrid, el senyor Rafael Vidiella i que ahir matí el conseller s'havia traslladat a Obres Públiques per tal de despatxar amb els funcionaris d'aquell Departament.

Finances

El senyor Josep Terradelles, conseller de Finances, va rebre ahir matí la visita del senyor Francesc Gornals, Francesc Bargalló, Martí Carbot; senyor Cruxent, Josep Orús; senyor Sevilla; Prieto; Doctor Armengol; senyor Raduà; Pellicer i Caballó.

GOVERN DE LA REPUBLICA

PRESIDENCIA. — Adhesions

A la presidència del Consell de Ministres es continuen rebent adhesions i felicitacions per la tasca del Govern que presideix el doctor Negrín.

La satisfacció de Negrín, per la solució del plet intern de la U. G. T.

El President del Consell de Ministres, doctor Negrín, ha dirigit al senyor Rodríguez Vega, secretari general de la U. G. T., el següent telegrama:

«Felicitole cordialmente por la solución del pleito interno de nuestra gran sindical, y confío que influirá este resultado en la acción e inteligencia entre todos los sectores sindicales y políticos que toman parte en la lucha contra los facciosos e invasores, haciéndose más potente nuestra colaboración.—Juan Negrín.»

HISENDA I ECONOMIA. L'heroic comportament del Cos de Carrabiners, en la presa de Terol

Entre les diverses visites que ahir va rebre el sots-secretari, senyor Méndez Aspe, cal destacar la del director general de Carrabiners interí, tinent coronel Sabio, el qual, en despatxar els afers de tràmit el va assabentar de l'heroic comportament de les forces de l'Institut en les operacions de Terol, en les quals, una vegada més, s'ha posat de relleu la disciplina, el coratge i la lleialtat de què tantes proves ve donant.

JUSTICIA.—Retorn d'Ansó

El ministre de Justícia, senyor Marian Ansó, ha tornat del seu recent viatge, i s'ha reintegrat al seu despatx oficial.

GOVERNACIO.—La Junta Nacional de Seguretat es reuneix

Ahir, al matí, sota la presidència del ministre de la Governació, es va reunir la Junta Nacional de Seguretat.

No fou facilitada als periodistes cap referència sobre el tractat.

ELS DIARIS OFICIALS DEL GOVERN DE LA REPUBLICA.—La «Gaceta»

La d'ahir publica, entre altres, les següents disposicions:

Catalans!

adquiriu-la.

En aquestes hores de dolor i de tragèdia, en aquestes hores de lluita i d'esperança, totes les nostres accions, totes les nostres obres, tots els nostres pensaments han d'ésser inspirats sempre en la consigna del nostre President:

PER CATALUNYA!

Demaneu-la a

la humanitat

a tots els centres polítics catalans, llibreries i al Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya.

Preu: Color bronze, 1 pesseta. Color d'argent, 1'25.

Ascensos i baixes.—Ordres de la Presidència del Consell de Ministres disposant l'ascens dels funcionaris esmentats en les relacions que s'insereixen i que es publiquen a la «Gaceta de la República» les baixes compreses en la relació que s'insereix.

Nomenament de metges.—Ordres del Ministeri de la Governació nomenant tinents metges del Cos de Seguretat (Grup Uniformat) el senyor Josep Parras Benito, el senyor Josep Pedro Lorenzo Rodríguez i el senyor Ricard Fandiño Iglesias.

I el «Diari Oficial del Ministeri de Defensa

Insereix en el seu número d'ahir, entre altres, les següents disposicions:

Destinacions.—Es nomenat professor de la classe de «Lectura de Plans i Cartografia», de l'Escola Popular de l'Estat Major, sense perjudici de la seva destinació de plantilla, el tinent coronel d'Estat Major senyor Josep García Carnero, de la Secció Cartogràfica de la Subsecretaria de Defensa.

Publica també diverses pàgines de destinacions corresponents a personal d'Infanteria, Enginyers, Artilleria, Cos Jurídico-Militar, Oficines Militars i Cos Auxiliar Subaltern de l'Exèrcit.

Disponibles.—Es disposa que el tinent d'oficines militars senyor Emili Moro Herrero resti disponible forçós a Alacant.

Així mateix es disposa que el sergent de Cavalleria senyor Francesc Sànchez García passi de la situació de disponible forçós en la dissolta Quarta Divisió Orgànica, a la de governatiu en aquesta plaça.

Tribunal d'oposicions.—Són designats el senyor Pere Trovo Hermosa, catedràtic de Protesi de la Facultat de Medicina de Madrid, el senyor Pere Mayoral Carpintero, catedràtic de Patologia de la mateixa Facultat i el senyor Antoni Roman Duran, Major Mèdic del Cos de Sanitat Militar, per tal de constituir el Tribunal d'Oposició per a l'ingrés a la Secció d'Odontologia del Cos de Sanitat Militar.

Per la Prefectura de Sanitat de l'Exèrcit de Terra es dictaran les disposicions complementàries per a la designació del lloc i dia que ha de començar aquesta oposició.

HIJO DE LA MONGOLIA

Un film mongol. Un film exòtic

PARLAMENT DE LA REPUBLICA

PARLAMENT DE LA REPUBLICA. — Intercanvi de telegrames

Amb motiu del primer d'any, el President del Parlament de la República ha rebut telegrames de felicitació del general Pozas, del coronel Prado i del general Hernández Sarabia, caps dels Exèrcits de l'Est, Sud i Llevant, respectivament.

També entre el senyor Martínez Barrio i el general Miaja s'han creuat els següents missatges:

«Del general Miaja a Presidente de Parlamento.—Felicito a usted entrada año nuevo, felicitación que hago extensiva a las Cortes de la República que usted tan dignamente dirige esperando que en el año 1938 nuestro Ejército derrote a las fuerzas facciosas, expulsando del suelo de nuestra patria a los Ejércitos invasores que hoy la deshonran, consiguiendo con ello para la República esa paz y felicidad que tanto necesita nuestro pueblo.»

El President de les Corts ha contestat amb el següent telegrama:

«Agradezco V. E. nombre Parlamento República y mío propio la felicitación por entrada año nuevo, rogándole transmita fuerzas su mando nuestro más afectuoso saludo. Las Cortes Españolas, legítima expresión de la voluntat popular, confían fundadamente en que Ejército republicano, secundado por el trabajo disciplinado de la retaguardia, limpie de invasores nuestro suelo para asegurar a Espanya la libertad y prosperidad que se merece.»

AJUNTAMENT

EL RACIONAMENT DE QUEVIURES PER A SIS O MES FAMILIARS

Per al dijous propvinent, ha estat assenyalada la distribució dels impresos de racionament de patates, oli, arròs i carbó, a les cases compostes de sis o més familiars. El repartiment durarà fins dissabte, dia 8. Es prega al públic no comprès en aquest torn de racionament que deixi de concórrer a les Delegacions de Districte (Tinències d'Alcaldia). Oportunament seran advertits de fer-ho els veïns que en el seu degut temps no es presentaren a recollir els fulls de racionament que els pertoca.

NOU HORARI AL MERCAT CENTRAL

Per tal de facilitar la tasca dels obrers i dels compradors del Mercat Central de Fruites i Verdures, s'estableix que, a partir de la data, l'horari de venda sigui de les set del matí a dos quarts de dotze, sense interrupció.

TARONGES A 0'75 PTES. EL QUILO

Havent arribat una nova expedició de taronges populars cedides pel Govern de la República, la Conselleria Regidoria de Proveïments ha disposat que siguin venudes al públic al preu de 0'75 ptes. el quilo. Tots els detallistes que venguin taronges tenen l'obligació d'exhibir l'albarà de compres als inspectors de Mercat i autoritats reconegudes, i si es comprova que les taronges populars són venudes a major preu que el fixat, l'infractor serà multat i clausurada la parada o establiment on s'hagi comès la infracció.

ES PRORROGA EL PAGAMENT D'ARBITRIS SOBRE SOLARS

Essent nombrosos els particulars que han acudit a pagar l'arbitri sobre el valor dels solars, el termini dels quals acabà el 21 de desembre proppassat, i havent manifestat mols d'ells la voluntat de pagar en període voluntari l'esmentat arbitri, per la Conselleria Regidoria d'Hisenda s'amplia fins el dia 15 del corrent mes el pagament de l'arbitri sobre el valor dels solars, estiguin o no edificats, de totes aquelles finques que no estan administrades per la Comissió Mixta de l'Administració i Control de la Propietat Urbana, corresponent a l'any 1937, els quals rebuts podran retirar-se de les oficines municipals situades al segon pis de la Casa de la Ciutat, carrer de la Ciutat, 6, porta 15, durant els dies feiners, de deu a tretze i de disset a divuit. Per tal de facilitar la tasca d'identificació de les finques, els contribuents són pregats de portar el rebut corresponent a l'any 1936.

ORDRE PUBLIC

BARALLA

Al carrer del Migdia ha estat detingut Josep Lista i Valenzuela, acusat d'haver causat lesions a Emili Fernàndez, en una baralla que ambdós sostingueren.

El lesionat fou auxiliat al Dispensari del districte i el detingut ingressà al Jutjat de guàrdia.

LLADREGOT A LA PRESO

Ha estat detingut Francesc Albiol i Compte, reclamat per furt.

DETENCIONS DIVERSES

La policia ha detingut Joaquim Lorente i Segura, Josep Marcé i Pla i Josep Farré i Barvia, acusats d'atemptat als agents de l'autoritat, furt i altres delictes.

PALAU DE JUSTICIA

VISTES CELEBRADES

Davant del Tribunal Popular número 1, s'ha vist la causa contra Joan Flo i Nadal, per suposada estafada de 2.000 pessetes. La sentència ha estat absolutòria.

* * *

El Tribunal d'Espionatge i Alta Traïció de Catalunya ha vist la causa seguida contra Lluís Vilaplana i Guirifau, per propaganda derrotista.

El Tribunal ha dictat sentència i ha condemnat el processat a la pena de trenta anys d'internament en camps de treball.

VISTES PENDENTS DE SENTENCIA

Davant del Jurat d'Urgència número 2, s'ha vist la causa contra els cinc processats Ramon i Josep Nogera, Juli Lobo, Josep Romeu i Josep Gallardo, joves tots ells acusats d'intentar travessar la frontera.

El fiscal, en les seves conclusions, sol·licita diverses penes, que no seran públiques fins que el Tribunal dicti sentència, que serà, probablement, avui.

* * *

Ha comparegut davant del Jurat d'Urgència núm. 1, Magí Vidal, acusat d'ésser element dretista i desafecte al règim. El fiscal ha demanat per al del banquet la pena de sis mesos i un dia d'internament, i al vista quedà conclusa per a sentència.

Per activitats prohibides, han estat detinguts i posats a disposició del Jutjat Pere Claveras, Pere Gascón, Eduard Estrada i Marcs Farrell.

ASSENYALAMENTS DE L'AUDIENCIA TERRITORIAL PER A AVUI

Tribunal Popular núm. 1. Un judici per furt contra Gifré Llevat. Un altre judici per ús suposat de nom contra Francesca Cortiella.

Tribunal Popular núm. 2. Un judici per tenença ilícita d'arma contra Càndid Artés i Garcia.

TRENCATS GUARIMENT RAPID I ECONOMIC

ORTOPEDIA TEIXIDO ARIBAU N.° 5

Llar del Combatent Català

Per una mala interpretació ha aparegut en diversos diaris la notícia que la «Llar del Combatent Català a Madrid» s'inauguraria el passat diumenge, dia 2 del corrent mes.

Hem de fer avinent que l'esmentat acte tindrà lloc el proper diumenge, dia 9, i amb els assistents i representacions que ja hem esmentat altres vegades.

NO COMPREU JOGUINES BÈL·LIQUES

QUE EDUCA, QUE INSTRUEIX, QUE DIVERTEIX L'INFANT

pero... ha d'esser UN BON LLIBRE!

La biblioteca infantil·vola editada pel Comissariat de Propaganda us ofereix les següents obres:

EL MES PETIT DE TOTS Text català, castellà i francès

26 PROVERBIS CASTELLANS EN ACCIO

Text català, castellà, francès i anglès.

AUCA DEL NOI CATALA ANTIFEIXISTA I HUMA

Text català, castellà, francès i anglès.

DE QUAN ESCRIVIEN LES BESTIES Text només en català.

Preu de cada llibre: 2'50 Ptes.

UN LLIBRE ES UN PRESENT DE PAU

LA GUERRA ÉS EL FLAGELL MES GRAN DE LA HUMANITAT...

TEATRE

CONCURS D'OBRES DE TEATRE PER A INFANTS

La Revista infantil «Porvenir» ha organitzat un concurs d'obres de teatre per a infants estableix quatre importants premis. El termini d'admisió de les obres finirà el dia primer de març.

El jurat per al veredicte estarà integrat pels coneguts escriptors, R. Esclasans, Josep Maria Francés, A. Fuster Valldeperes i Ambrosi Carrion.

ESTRENA DE QUATRE «SKETCHS» AL FESTIVAL DE L'«ESQUELLA DE LA TORRATXA»

Un ple absolut registrà diumenge al matí al teatre Barcelona. El festival anunciat per «L'Esquella de la Torratxa» a profit de la roba d'hivern per als soldats, havia despertat una gran expectació. A la prometença d'un intent de renovació teatral, la curiositat mogué els nostres aficionats, entre els quals cal comptar-hi, er la seva presència al Barcelona, algunes personalitats del nostre món polític, entre elles el conseller d'Economia, l'alcalde de la ciutat, etc.

Els quatre «esquellots» foren molt ben rebuts pel públic. Provatura de teatre d'actualitat, són unes breus i intencionades sàtires. Diversió i crítica ensems. Són una mica —no oblidem que es tracta d'un intent— d'aquest teatre de circumstàncies que ja hauria d'haver sorgit, mentre esperem l'altre gran teatre que es produirà com a consequencia de la renovació actual.

Josep Santpere i els seus còmics representaren amb gràcia i eficàcia els «esquellots», que portaven els suggestius títols d'«Aquí, Ràdio Sevilla», «Quatre pintes», «Joan de la Manta» i «A Can Seixanta».

L'espectacle escènic fou completat per diverses atraccions de qualitat: el Quartet Vocal Barcelona, el ventriloc Ojivales, els excèntrics Nita and Paddy, la dansarina Julita Ramírez i la cantadora Trinitària. El tenor còmic Antoni Palacios, amb l'humor que l'ha fet famós, presentà les diverses parts de l'espectacle.

I, encara, el festival tingué un altre alicient de gran to. Francesc Pujols parlà de la història de «L'Esquella» amb l'agudesa i l'erudició que li són habituals.

L'EDICIO D'«EL NOSTRE TEATRE» SUARA APAREGUDA

Aquesta popular biblioteca teatral essencialment catalana, puix que només publica obres originals d'autors dramàtics de Catalunya, acaba de posar a la venda el número 70, vencent en el terreny particular, les dificultats que avui s'oposen a tota edició.

L'obra que es publica en el volum suara aparegut, és «Tota una dona», comèdia en tres actes, original d'Artur Guasch-Spick, director de l'esmentada col·lecció teatral «El nostre teatre».

Per al número vinent, és anunciada la publicació de l'obra «Demà comença la vida», original de J. Gimeno-Navarro.

La vida a la Ciutat

LA CULTURA

Secretaria Unica de Segon Ensenyament. Convocatòria de matrícula extraordinària del mes de gener. — Complimentant el que ha estat disposat per Ordre ministerial del 21 de desembre (Gaseta del 1er. de gener) queda oberta en aquesta Secretaria Unica de Segon Ensenyament de Barcelona, Plaça de la Universitat xamfrà Aribau i fins el dia 15 del corrent mes, de dos quarts de deu a dos quarts d'una del matí, la inscripció a la matrícula extraordinària de gener, pels alumnes els quals es trobin compresos en alguna de les següents circumstàncies:

a) Aquells que els manquin una o dues assignatures per acabar llurs estudis del pla 1903, exceptuant d'aquestes la gimnàsia.

b) Aquells que tinguin pendent una o dues assignatures per a l'aprovació del cinquè curs del pla vigent, amb el fi concret d'obtenir el certificat d'estudis elementals de Segon Ensenyament, per a aspirar a l'ingrés en les Escoles Normals del Magisteri Primari.

c) Els alumnes mobilitzats o evacuats del Nord d'Espanya que estiguin pendents d'examen de totes aquelles assignatures de qualsevol curs de Batxillerat de les quals estiguieren matriculats i no els fou possible examinar-se en el curs anterior.

Els alumnes que no obtinguin l'aprovació d'alguna assignatura de les que s'haguessin matriculat solament podran presentar-se a examen en una de les properes convocatòries de juliol o de setembre, a la seva elecció.

Institut Nacional de Segon Ensenyament «Balmes». — La direcció de l'«Institut Balmes» posa a coneixement d'aquells seus alumnes als quals el Ministeri d'Instrucció Pública ha concedit beques de subsidi d'estudis i que figuren en la llista exposada en el tauler d'anuncis del Centre, que han de personar-se per la Secretaria d'aquest, d'onze a una del matí, dintre de la present primera quinzena del mes corrent a l'objecte de formalitzar la seva situació.

FESTIVALS, DONATIUS I RECAPTES

Ateneu Professional de Periodistes. — Corresponent a la petició que fou feta pel Director responsable de la Colònia Infantil de Refugiats de Guerra, a Rellinars (Barcelona), l'Ateneu Professional de Periodistes de Barcelona, va acordar l'organització d'un festival a profit dels nens de l'esmentada Colònia, tenint en compte, les festes que aquests dies celebren els nostres infants i que la majoria dels nens que integren dita Colònia, són fills de periodistes i obrers gràfics de la Premsa de Madrid.

Oportunament serà anunciada la data, lloc i programa de tan simpàtic acte de solidaritat, vers els nens dels nostres camarades madrilenys allunyats de les seves llars pels horrors de la guerra.

DIVERSES

Amics de la Unió Soviètica. — Es troben a poder d'aquesta Associació diverses lletres dels infants refugiats a la URSS i dirigides a les persones que a continuació s'esmenten:

Fèlix Díaz, Delegació Asturiana de Barcelona; Antònia Garcia Ciaño, S. Ana (La Oscura), Covadonga; Gerard Díaz i Carme Alvarez, Delegació Asturiana, Felix Arregui i Francesca Mallabiavarrena, Aurell Guerra i Aurèlia Garcia Garcia, Lluís Rasimes Valdés, tinent d'Ordre Públic, de Bilbao; Josep Fernàndez Flores de Ciaño (S. Ana); Romualda i Dina Gonzàlez Garcia, de Gijon; Carme Gil Vamba i Rodolf Vamba; Florentina Vega Baugo, de Gijon; Ernest Ibarra i Martínez Ros; Santiago Arana i Antònia Larrea; Gerard Santamaria Porras, de Madrid i Sabino Fernández, regidor comunista.

Es prega a tots els interessats que passin per aquesta Associació a recollir les dites cartes, carrer de Corts, 654, pral.

EL CUPO DEL CEC

En el sorteig públic efectuat ahir, dia 4 de gener, sortiren premiats els números següents de totes les sèries: amb 25 pessetes, el 866 i amb 3 pessetes, el 66, 166, 266, 366, 466, 566, 666, 766 i 966.

Publicacions

Diccionari Enciclopèdic Cata : Salvat Editors, E. C.

Hem rebut i tenim a la vista els quaderns 28 a 31, d'aquesta magnífica aportació editorial que l'acreditada Casa Salvat Editors (E. C.) ve fent regularment a la Cultura Catalana.

Tots quatre quaderns, com els anteriors, consten de 48 pàgines, molt ben impreses, damunt paper excel·lent, i comprenen des del mot *Roig* al mot *Tèpid*. No cal dir l'enorme profusió de vocables que abasta aquest enunciat. Diverses figures literàries, com Rossinyol, Ruiz i Porta, Segarra i altres, hi tenen dedicades sengles biografies. També hi trobem interessants definicions d'infinits *Sants*, ja sigui sota l'aspecte històric com el geogràfic.

Tots els catalans que s'interessen per la nostra cultura faran bé d'adquirir aquesta popular publicació.

FRONTO TXIKI ALAI

Avui, tarda, a les quatre: LUMI - TONI contra NATI - AURORA Nit, NO HI HA FUNCIO

FRONTO NOVETATS

Avui, tarda, a les quatre: A PALA RUBIO - PUJANA contra MUNOZ - VILLARO Detalls per cartells.

FRONTO «NUEVO MUNDO»

CADA DIA, A DOS QUARTS DE QUATRE, GRANS PARTITS A MA I A RAQUETA PER QUADRES MIXTOS

Vegeu detalls per cartells

ENCENEDORS

CASA SUBIROS

Hospital, 42 · Tel. 13651

CLINICA GALLEGO - VIES URINARIES

Consulta, 11 a 1, 4'30 a 9. F. 10 a 3

Carrer Nou de la Rambla, 18. PELL - SANG - VENERI - PROSTATA-MATRIU - IMPOTENCIA - DIATERMIA. Director: Dr. Riu Porta

CAMISERIA

FERRER BATLLES

36, Boqueria, 36

Caçadores punt; panyo, pell - Suèters-Pellises, Guants, Pijames, Bufandes

Mitges FERRO BATES LLANA

«No hi pot haver pau mentre quedi un sol soldat dels exèrcits invasors petjant el sòl de la nostra pàtria.

No hi pot haver pau fins que definitivament siguin aixafats tots els enemics i tots els que pretenen d'implantar a Espanya un règim feixista.

No hi pot haver compromís de cap mena amb els generals traïdors a la seva pàtria, ni amb l'invasor estranger.

Foragitar l'invasor, aixafar Franco, destruir el feixisme per sempre al nostre país; aquest és l'únic compromís possible», de

"Per aixafar Franco"

per JOSEP DIAZ, Secretari General del Partit Comunista d'Espanya.

Demaneu-lo als quioscos. Preu: 60 cèntims

Per a comandes, a P. A. C. O. D. — Publicacions Antifeixistes. Cooperativa Obrera de Distribució.

Rambla del Mig, 17 - Tel. 19937 - Barcelona

EL COMPANY

MANUEL PASTOR LUENGO

ASSESSOR TECNIC de la Comissió de la Indústria de Guerra de la Generalitat de Catalunya

HA MORT

víctima del criminal bombardeig del passat dissabte, dia 1

La Comissió de la Indústria de Guerra de la Generalitat de Catalunya, els seus companys de l'Assessoria Tècnica, els seus familiars i els obrers tots de les fàbriques de material de guerra de la Generalitat, tributen un pòstum record al company desaparegut.

El trasllat de les seves despulles tindrà lloc avui, dimecres, a les onze del matí, i sortirà l'acompanyament del Passeig Dom Bosco, 74.

La patètica entrada de les nostres forces al Govern Civil de Terol

MES DE CATORZE CAMIONS HAN OMPLERT ELS DARRERS EVACUATS DE LA CAPITAL DEL BAIX ARAGO

Front de Llevant, 4. (De l'enviat especial de Febus). — Pels que coneixem la presa de les restes del que fou Govern Civil de Terol, ens hem convençut del que són capaços els feixistes. Quan es reuneixen un parell de militars a l'antiga que posen llur cap per damunt de tot, poden considerar-se esgotats tots els ressorts d'humanitat. Ells tenen pregonat el seu cap. S'ho fa creure almenys, la seva supèrbia i encara que l'esperança de salvar-lo sigui tan dèbil com un cabell, és suficient perquè s'afermi, deixant tot el que el volta. No es preocupen del que els volta. Els és indiferent que siguin éssers humans i que hi abundin els dèbils, les dones i els infants. Per als militars de casta, tan amants de l'honor d'abans, el que morin un o deu infants, no té importància si conserven un bri d'esperança de poder penjar-se una condecoració. Totes les morts són impressionants no tan fortes per a una sensibilitat viva. Un infant que mor de fam, és un espectacle que solament són capaços de contemplar sense tornar-se folls les bèsties que han incubat la nostra guerra.

Aigua i cigrons tenien solament els que resistien ahir al matí al Govern Civil de Terol. Aigua i cigrons que per quedar en escassíssima quantitat i estar racionada feia dies, que solament es subministrava als capaços de manejar un fusell. Tots els altres aliments s'havien esgotat i de cigrons solament en tenien per a dos dies. Per això el focus de resistència estava gairebé extingit quan les nostres tropes donaren el cop definitiu. La dinamita, la metralla, i les granades de mà acabà amb tota la resistència rebel. Després de la primera escomesa tot estava fet. Solament resta la neteja dels soterranis, aquests malèits soterranis de Terol. I després de la invasió impetuosa, els nostres joves combatents, en espaiar la seva caiguda, per les habitacions que acabaven de prendre a l'assalt, restaven materialment petrificats d'astorament. Allí hi havia molts embalums de persones; però no restaven ja homes. S'aplegaven tots com a massa informe. Eren dones i infants agrupats, barrejats uns cossos amb altres. No donaven senyals de vida. El temor, el terror, havia anestesiat la sensació d'existència. Havien perdut el coneixement. Portaven molts dies sense alimentar-se.

Amb paciència, amb tremolosa emoció, inicià la nostra tropa l'obra seleccionadora i el recompte. La realitat fou molt dolorosa que la impressió primera. Entre els éssers humans entrebarrejats, n'hi havien alguns el cor dels quals ja no funcionava. Eren infants gairebé tots. En moure's, els seus petits caps queien damunt els muscles, sense domini. Havien mort de fam.

Restaven cigrons al Govern Civil. Cigrons que menjaven en cru, remullats en aigua; però per a ells com si no existissin. Barba, Rei i altres criminals, els necessitaven per als altres combatents.

I sortí altre bon nombre d'evacuats en direcció a la nostra reraguarda. Potser que passin dels catorze camions replens els sortits avui.

En l'Exèrcit del Poble, hi ha disciplina i humanitat i es procura que no resti a Terol cap persona aliena a la lluita, per a substreure-la dels efectes de la topada i de la metralla.

Els focus de Terol estan pràcticament extingits. Solament resta la neteja de les clavegueres i soterranis. L'església del convent de Santa Clara, està també a poder de les nostres forces. Ací, ha estat trobat un curiós ex-vot, que tanca per una cara, uns ossos, ignorem si autèntics, de Santa Teresa i per la contrària, un autògraf — aquest sí que sembla veritable — d'aquella dona. El darrer enllaçament dels rebels de l'interior amb els quals tractaven d'auxiliar-los, ha estat també copat. Es tractava d'una emissora de ràdio d'ona curta que estava situada a l'edifici del Govern Civil. Des d'ahir al matí es troba a poder de les nostres transmissions.

Els pocs escapats del Govern Civil que s'han passat a l'edifici del costat (Hotel Aragó, igual que els que hi ha a allò que podriem anomenar fosses del convent de Santa Clara, són tan reduïts, que ja no ofereix la més petita importància. Terol pot estar uns quants dies, potser bastants, en la primera pàgina de l'actualitat guerrera; però si és així, que és probable que sigui, per fortuna de les nostres armes, l'interès no radicarà en la mateixa ciutat, sinó pels seus voltants.

El IV aniversari de l'elecció del President Companys

A L'HONORABLE PRESIDENT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA SENYOR LLUIS COMPANYS

Honorable President:

En complir-se el quart aniversari de la vostra elecció com a President de la Generalitat per part del Parlament de Catalunya, ens plau fervos patent la nostra felicitació i la nostra més sincera adhesió a la vostra persona.

Als quatre anys de la vostra gestió presidencial, us felicitem cordialment i felicitem el poble de Catalunya per haver tingut la sort d'haver pogut trobar l'home —digne successor del President Macià— que en els moments de goig i en els de dolor, en temps de pau i en temps de guerra, l'ha sabut menar sempre vers els camins de la dignitat, de la llibertat i del progrés.

Durant quatre anys heu estat President del poble i estimat pel poble, que desitja que de la mateixa manera que l'heu sabut presidir en els moments de lluites i sacrificis, sigueu el seu President en els moments de la victòria final.

Us saludem cordialment i respectuosament, i restem, com sempre, sincerament vostres.

Per Comitè Executiu del PSUC.,
J. Comorera.

Barcelona, 4 de gener del 1938.

EL PROCURADOR GENERAL DE LA COUR D'APPEL RETORNA A MONTPELLIER

El Procurador General de la República Francesa a la Cour d'Appel de Montpellier i Delegat del Ministeri de Justícia de França, M. Paul Bretoneau, que ahir al matí va visitar el Conseller de Justícia, va passar el dia visitant les institucions de la Justícia catalana; va ésser invitat a dinar pel Conseller de Justícia juntament amb els Presidents del Tribunal Suprem i de Cassació, Procurador de Catalunya, Fiscal General de la República i Sots-secretari de Justícia de la Generalitat. A la tarda, acompanyat del Conseller de Justícia, del President del Suprem i del Procurador de Catalunya fou rebut per S. E. el President de la Generalitat i va visitar també el Ministre de Justícia de la República.

M. Paul Bretoneau que ahir retornà a Montpellier, va transmetre al President de la Generalitat una salutació molt expressiva del Ministre de Justícia de França, M. Vincent Auriol. Ha fet constar que quedava molt complagut de la seva estada en aquesta ciutat havent observat en tots les seves visites la plena normalitat amb què es desenrotllen totes les funcions judicials i restant molt satisfet de l'esperit que informa les institucions visitades.

FRONT D'ARAGO

LA NOSTRA ARTILLERIA DISSOL UNA CONCENTRACIO A L'ERMITA DE SALA -- EN INTENTAR UN COP DE MA PER SORPRESA A LES NOSTRES POSICIONS DE LECIÑOSA, L'ENEMIC FRACASSA I SOFREIX GRAN NOMBRE DE BAIXES

FRED INTENS, NEU I BOIRA DENSA A L'ALT ARAGO

Front de l'Est, 4.—La jornada d'avui s'ha desenrotllat tranquilla. El fred segueix essent intens, i encara que no ha plogut ni ha nevat novament, els soldats lleials, en vista de la crudesa de la temperatura no han fet ús de les armes sinó en els casos més indispensables, i aquests s'han limitat als moments de portar a cap els rellevaments i municionament dels llocs avançats, així com en les comptades ocasions en què hi ha hagut concentracions enemigues, que avui han estat més escasses que en les jornades passades.

Fins ben entrat el matí, la boira era tan densa que amb prou feines si es podia distingir res a més de 100 metres. Això fa comprendre el perquè l'aviació no ha aparegut cap vegada pels sectors de l'Alt Aragó ni per l'Est de Saragossa, i solament els aparells facciosos han intentat volar sobre la zona situada al N. E. de la província de Terol, però retornant de seguida a llurs bases.

La jornada ha estat dedicada a realitzar treballs de fortificació. En aquesta tasca els soldats lleials s'han emprat amb veritable entusiasme, ja que d'aquesta manera foragitaven el fred del seu damunt, ensems que asseguraven certa immunitat a les posicions que defensen, davant un possible atac dels rebels.

CONCENTRACIO DISSOLTA PER LA NOSTRA ARTILLERIA

Front de l'Est, 4.—L'artilleria republicana ha estat advertida avui que a l'Ermita de Sala es concentraven tropes enemigues. Afinant la punteria, han estat disparades unes canonades que han tingut la virtut de dissoldre la dita concentració i paralitzar per complet tot moviment per aquells indrets.

ELS NOSTRES SOLDATS PARALITZEN ELS TREBALLS DE FORTIFICACIO DELS ENEMICS

Front de l'Est, 4.—Les bateries faccioses han disparat algunes canonades en direcció a les nostres posicions d'Orna de Gàllego, sense conseqüències.

Els rebels realitzaven aquest matí treballs de fortificació als sectors de Mondó, Gué i La Torrassa, però s'han vist obligats a paralitzar aquests treballs davant l'hostilitat dels soldats del poble.

DISPARS DE MORTER, FUSELL I METRALLADORA

Front de l'Est, 4.—Als sectors de Sarinyena i Almudévar s'han disparat morterades i hi ha hagut lleuger tiroteig, que no ha trencat, però, la calma del dia.

Per Mediana, Sillero i Fuentes de Ebro, foc de fusell i metralladora, i morterades per Loma Gorda, tot amb menys intensitat que en dies anteriors.

El fred és intensíssim, i encara que al migdia ha lluït el sol espl·èndidament, d'una manera particular pel front est de Saragossa, la calor de l'astre solar no ha tingut prou força per desfer el glaç.

VOLIEN DONAR UN COP DE MA PER SORPRESA I ELS NOSTRES SOLDATS HO EVITEN

Front de l'Est, 4.—Als molts fracassos que porten registrats els nacionalistes pels sectors de l'Alt Aragó cal afegir-hi el que sofriren anit.

Un nombrós grup de facciosos pretenien portar a cap una operació de sorpresa sobre les posicions lleials de Leciñosa, i a aquest fi, amagant-se, arribaren fins als nostres filferrats, i intentaren tallar-los. Els soldats lleials que havien vist aproparse l'enemic el deixaren agafr confiança, i quan menys s'ho podien esperar, les nostres forces trencaren el foc contra els facciosos i sembraren el desconcert i la mort en llurs files.

Els atacants fugiren a la desbandada abandonant fusells, municions, bombes de mà i caretes antigàs. Després, des de llurs posicions, els franquistes feren foc de morter, però foren contestats amb eficàcia fins a fer-los emmudir.

El discurs de Roosevelt comentat amb expectació

(Ve de la pàgina 1.ª)

el discurs del President Roosevelt. Què desitja el President? Una primera constatació: no ha estat tan terminant com a Chicago. Però ha de tenir-se en compte que el President es troba ara davant d'una situació política compromesa, perquè a les dificultats exteriors —importantíssimes—, a la divisió de l'opinió pública entre isolacionistes i collaboracionistes, s'hi afegeix aquesta espècie de sublevació del que s'anomena «des seixanta famílies» monopolitzadores de les riqueses dels Estats Units. El President Roosevelt, un dels polítics més hàbils del nostre temps, no s'ha llurat a fons. Però, com digué ahir el conegut periodista Edwin James al «New York Times», es tracta d'anar a la constitució del triangle Londres-Washington-París davant el bloc imperialista-feixista. A Londres es sap positivament que l'acció japonesa a Xina —on Alemanya té grans interessos— desvetlla grans recels, per no dir fonamentats temors, a Berlín i Hitler segueix amb angoixa la defensa de la «civilització occidental» que efectuen allà els japonesos. El fet —molt simptomàtic— que no hagi retirat els oficials d'Estat Major que hi ha a l'exèrcit xinès, conjuntament amb les confidències fetes a certes rellevants personalitats diplomàtiques de Berlín i les incessants gestions dels representants alemanys a l'Extrem Orient per a obtenir la pau, són indicacions més que suficients del «desarrol» de la diplomàcia alemanya davant els objectius militars i polítics que el Japó persegueix a Xina.

El discurs de Roosevelt —diuen els periòdics d'esquerra— ha d'acollir-se com una indicació i no creuar-se de braços. Es tracta ans que tot d'ajudar que aquesta declaració sigui un fet. París i Londres han de mobilitzar els seus recursos, les seves simpaties, els seus homes d'acció. La propaganda nazi als Estats Units és activa i treballa de concert amb certs elements de gran influència. Es necessari que la collaboració i la solidaritat dels tres països sigui obra d'ells mateixos.

EL DISCURS A TRAVES DE LA PREMSA

Londres, 4. — La premsa anglesa comenta el discurs pronunciat ahir pel President Roosevelt, el qual ha produït gran impressió a l'opinió britànica. La premsa conservadora tracta de limitar la importància de la manifestació presidencial, però de totes maneres la comenta favorablement. El «Times» diu que una gran part del missatge de Roosevelt parla de la política interior en un sentit molt moderat de collaboració del capital i el treball, i que, en la petita part referent a la política exterior, «el President Roosevelt ha dit que la defensa de la pau està més segura en mans dels països democràtics». «Amb tot, no ha desenrotllat el tema com ho havia fet a Xicago». El periòdic conservador diu que Anglaterra veu amb bons ulls la lluita empresa pel President Roosevelt.

El «Daily Telegraph», també conservador, diu que «en el missatge del President Roosevelt hi ha una modificació de la tradicional actitud nord-americana; és a dir, de l'allunament respecte dels problemes mundials. El President Roosevelt ha estat molt sincer en dir que la pau està defensada pels països democràtics. Això sembla una proposició de cooperació entre els països democràtics per a defensar la pau».

El «News Chronicle», liberal, aplaudeix el President nord-americà. Diu que Roosevelt és el més eloqüent i el més decidit dels campions de la pau al món, i el més valent i autoritzat de tots. Afegeix el «News Chronicle» que les possibilitats d'acció depenen de la confiança que els nord-americans manifesten al seu President.

El «Daily Spetch» diu que «Roosevelt ha confirmat la seva fe en la democràcia com l'única possibilitat que de salver-se li queda a la civilització. El seu missatge té un efecte tranquil·litzador en els assumptes mundials. Animarà els pobles democràtics d'Europa».

El «Daily Herald», laborista, diu que ni França ni Anglaterra volen barrejar-se en la gran lluita entaulada als Estats Units entre els cooperacionistes i els partidaris de l'armament; però és una qüestió vital per a Europa decidir-se en la política estrangera, perquè aquesta decisió pot tenir una gran influència en les decisions nord-americanes favorables a la intervenció en els assumptes europeus.

EL QUE DIUEN «L'OEUVRE», «LE POPULAIRE» I «L'HUMANITE»

París, 4. — L'editorial de «L'Oeuvre» destaca l'amenaça japonesa, clara i precisa, amenaça que explica als reaccionaris francesos el que significuen l'eix, el pacte anticomunista i els Estats totalitaris. I que demostra, també, que els utopistes tenen raó quan demanen la unió europea. Però els feixistes no volen aquesta unió. Els guardians de la civilització occidental, com diuen ells, estan aliats als que declarin la guerra contra aquesta civilització. «Le Populaire» escriu que les declaracions de l'almirall japonès han tingut el resultat de liquidar l'equívoc de l'anticomunisme. Se sap ara que la lluita no és contra el comunisme, sinó contra Anglaterra i contra Europa. Itàlia i Alemanya, que en intervenir a Espanya creaven un perill per a França i Anglaterra, porten ara aquest perill i aquesta amenaça a l'Extrem Orient. En aliar-se al Japó, es colloquen enfront d'Europa. El joc és massa clar i brutal. La democràcia nordamericana ha comprès el perill. «L'Humanité» diu que les paraules de Roosevelt podrien tenir una gran importància per a la democràcia i la pau si els governs de Londres i de París fessin quelcom més que declaracions verbals. En referència al discurs de Xicago, els governs de París i Londres contestaren solament verbalment i en la qüestió d'Extrem Orient, Londres no volé prendre la seva part de responsabilitat, i preferí que aquesta recaigués solament sobre els Estats Units. «París-Medi» assegura que l'exèrcit japonès ja no té fre, el Govern no representa res, i l'exèrcit marxa darrera de la idea de la conquista total d'Asia sense que ningú li pari els peus.

LA PREMSA NAZI I EL DISCURS DE ROOSEVELT

Berlín, 4.—La premsa alemanya s'absté de comentar el discurs de Roosevelt. Els títols de l'escassa informació concedida al discurs es destaca el President. Als cercles oficiosos es manifesta una viva oposició contra el discurs.

El «Berliner Tageblatt» escriu que el President dels Estats Units repeteix, una vegada més, les idees que ja havia expressat abans d'ara. La «Deutsche Allgemeine Zeitung» diu que la nota predominant del discurs és igual a la del discurs de Xicago, el qual havia desvetllat a Anglaterra i a França moltes esperances que han fracassat. El to del discurs presidencial, resum el periòdic, és veritablement insolent.

Uns altres periòdics diuen que el to és agressiu contra els Estats totalitaris. Però es tracta de petits comentaris o de simples titolars, i manca encara un comentari oficial.

EL DIRECTOR DE TRACTAMENTS, DOCTOR NUKY, US PARLA AMB ENTUSIASME I CONVICCIO

Dr. Nuky (de Boston)

Trenta anys de diari contacte amb malalts, m'han servit per a conèixer a fons els mètodes curatius més diversos i he tret el ple convenciment que no n'hi ha ni un sol que a més d'inofensiu, satisfaci els anhelats desigs de rapidesa, economia i eficàcia que el malalt reclama.

Amb els Tractaments doctor Nuky he comprovat casos de veritable resurrecció que entusiasmen i convencen, i son prova d'això l'enorme quantitat de cartes que tots els mesos rebem, i que resumeixen l'embriagadora fragància de l'agraïment.

Altrament, sigui quin sigui l'estat de la vostra dolença, i sense cap risc tots els malalts poden provar aquest novíssim tractament, ja que en definitiva, mai no hem cobrat ni un cèntim, si no n'han quedat beneficiats.

Consulteu el vostre cas a la secció d'Investigació i Anàlisi de Tractaments Dr. Nuky (exclusivament gevetals), Balmes, 256, xalet, Barcelona. Telèfons: Direcció 81250; Laboratoris 70801. Administració 83731. De deu a una i de quatre a set. Festius, de deu a una.

Arribada de parlamentaris laboristes

(Ve de la pàgina 1.ª)

La Jonquera, i des d'allí es dirigiren a Figueres, on dinaren i seguiren el viatge a primeres hores de la tarda amb direcció a Barcelona. A la Presidència del Consell els parlamentaris anglesos foren complimentats pel sots-secretari senyor Josep Prat, el quals els saludà en nom del president del Consell senyor Joan Negrín, i els donà la benvinguda.

L'expedició està formada pels diputats John Jagger, George Strauss, Jack Lawson, Anevrin Bewan, Ton Williams, Wilfred Paling, E. Silverman, E. Shinwell, ex-ministre de Mines, i E. G. Williams. També ve amb ells el notable periodista, redactor del «Daily Herald», Hannen Swaffer.

Els esmentats diputats pertanyen a circumscripcions industrials i quatre d'ells són minaires.

S'gons manifestaren a la seva arribada, els parlamentaris es proposen visitar quant d'interès existeix a Barcelona referent a l'obra social, sanitària i de guerra realitzada per la República, a partir de la sublevació feixista.

Així mateix visitaran els fronts del Centre i Aragó.

Al seu retorn, els nostres ilustres hostes, es proposen desenvolupar sna intensa campanya de propaganda, d'acord a les dades recollides durant el viatge, a favor de l'Espanya lleial, i que consistirà en una sèrie de mitings i conferències per tot el territori anglès.

Els parlamentaris anglesos, després de visitar el sots-secretari senyor Prat, estigueren a l'Oficina del Servei de Premsa de la Presidència del Consell, on foren rebuts pel personal d'aquesta i alguns periodistes barcelonins que fan informació en aquest Centre.

GRAN ASSORTIMENT DE CATIFES NUADES A MA
HOTEL DE VENDES
PELAYO, 8 — TELEFON, 14370

L'EXECUTIVA DE LA U. G. T. FA PUBLIC UN MANIFEST

València, 4. — A última hora de la tarda, la nova Executiva de la Unió General de Treballadors ha fet públic el següent manifest:

«El plet intern de la U.G.T. ha estat resolt. Fins fa poques hores pesava a tota l'Espanya lleial una fonda preocupació: la unitat de la nostra sindical, suport indispensable per a la defensa de les conquistes obreres i sobretot per a la victòria de la República contra el feixisme. Divididas en dues tendències, les Federacions s'havien situat enfront de les Federacions, els Sindicats enfront dels Sindicats, uns treballadors contra uns altres treballadors. En temps de pau, el litigi s'hauria resolt en un congrés, però les circumstàncies especials de la guerra impedien la seva celebració normal, i al pensament dels companys més destacats es tenia la impressió que caminàvem vers una catàstrofe irreparable i que no es resoldria la qüestió.

L'eco d'aquesta polèmica apassionada, arribà també a l'estranger i perjudicà la nostra causa. La Federació Internacional envià com a delegat el camarada Jouhaux perquè intentés resoldre el plet. Celebrades diverses reunions i últimament una del Comitè Nacional, amb representació dels Secretariats i organismes provincials de la U.G.T., el company Jouhaux, després d'haver escoltat uns i altres, dictà una fórmula, la qual consistia a designar 15 companys, 11 per la majoria del Comitè Nacional, 4 per l'Executiva, el secretari de la qual era el camarada Largo Caballero, i després féu la distribució de càrrecs. Sense adonar-nos que aquella fórmula s'ajustava estrictament a la lletra dels Estatuts, sense considerar si harmonitzaven o no les conveniències d'uns i altres, sense adonar-nos en els sacrificis dolorosos que poguessin costar-nos, atents solament a restablir la unitat i la disciplina a la U.G.T., que l'interès de la guerra imposa, acceptàrem aquella fórmula i a l'hora present treballem junts els companys que fins ara estàvem en pugna.

La fórmula acceptada té dues condicions, que uns i altres hem acceptat gustosament. Una és la de treballar febrosament sense condicions, al costat del Govern per a ajudar-lo a defensar la llibertat i la independència de la República. L'altra és la de posar-nos d'acord i laborar amb la C.N.T. un programa de realitzacions concretes que impliqui també un reforçament de l'ajuda al Govern i la consolidació i ampliació de les conquistes ja aconseguides pels treballadors espanyols. L'harmonia està establerta, doncs, al si de la U.G.T., i amb ella la centralització de tots els seus òrgans i de les relacions nacionals del Partit Socialista i la cordialitat amb el Partit Comunista.

Oferim tot això com un homenatge als companys que lluiten al front, i corresponent a l'exemple viu de la seva impressionant unanimitat en el sacrifici. Ho ofrenem també com un estímul als camarades que treballen a la reraguarda amb el ritme intens que la guerra exigeix i que ara ha d'ésser accelerat sense distreure un minut amb noves baralles.

La lluita passada ha deixat una sèrie de ferides obertes i sospites. Nosaltres treballem perquè desapareguin. Demanem a tots els nostres amics, i especialment a la premsa antifeixista, que ens ajudin perquè dintre de poc no hi hagi des del Govern fins l'últim ciutadà de la República, més que una sola voluntat, un sol desig: la de vèncer el feixisme per a cimentar sobre la victòria una Espanya de treballadors lliures. — La Comissió Executiva. A continuació signen tots els que integren la Comissió.»

LA G. N. R. PER A L'«ABRIC DEL COMBATENT»

Ahir, al matí, el tinent coronel cap del 19è Terç de la Guàrdia Nacional Republicana, senyor Alvarez Samper, visità l'Honorable conseller de Governació i Assistència Social, al qual féu lliurament de la quantitat de 8.111'00 ptes., import d'un dia d'haver que lliura voluntàriament tot el personal que compon el Terç esmentat a profit de l'«Abric del Combatent».

Aquesta quantitat ha estat lliurada a la Secretaria de l'alcalde de Barcelona, per tal d'engrossir la subscripció.

TRIBUNAL DE CASSACIO DE CATALUNYA

ASSENYALAMENT

Dia 5 de gener, a dos quarts de dotze: Recurs de cassació interposat per Antoni Montseny i Monné contra el laude dictat el cinc de juliol del 1935 en l'amigable composició amb Fèlix Domènech i Roure.

Aquest matí serà reprès treball

París, 4.—El sindicat de la premsa parisenca anuncia que de resultes dels acords entre la comissió tècnica del sindicat, transportadors i organitzacions obreres, la vaga de transportadors ha quedat solucionada.

Aquest matí es reprendrà la distribució normal de periòdics.

Eden ha arribat a Cannes

Cannes, 4.—Han arribat a aquesta ciutat el senyor Eden i la seva muller.

S'han traslladat tot seguit a Grasse, on romandran quinze dies.

CAMISERIES
E. Roca Soldevila
CAMISES, CORBATES
BATES I GAVARDINES
PREUS BARATISSIMS
PORTAFERRISSA, 24 i 26
— FONTANELLA, 16 —

ES TROBA A LA NOSTRA CIUTAT EL GERMA DEL GENERAL MIAJA

Es troba a Barcelona el Cònsol d'Espanya a Casablanca, senyor Segundo Miaja, germà de l'heroic Cap defensor de Madrid, General Miaja, cap de les forces del Centre.

C. A. D. C. I.
Dia 9, a les quatre de la tarda
FESTIVAL INFANTIL

Terol, encara

SIGNIFICATIVES APRECIACIONS NAZIS DE LA LLUITA A TEROL

Berlín, 4. — La premsa alemanya continua publicant articles a propòsit de la batalla de Terol, tractant d'animar l'opinió que havia rebut la noticia de l'ocupació de Terol pels governamentals amb gran desilusió. Els periòdics diuen que els facciosos no portaran a cap per ara la seva gran ofensiva a la regió de Terol, perquè els combats d'aquests dies han fet concentrar grans quantitats de tropes lleials. La premsa nazi diu que les tropes lleials i les tropes catalanes han fet importants progressos des del punt de vista de l'organització. Tota la premsa coincideix a reconèixer que la superioritat de Franco està solament en l'aviació i en l'artilleria, gràcies al personal i al material italià.

LA LLUITA A TEROL I LA PREMSA FRANCESA

París, 4.—La propaganda franquista en la premsa francesa ha sofert avui una nova baixa. Els diaris feixistes ja no volen publicar més noticies fantàstiques, que els fets, i fins els mateixos comunicats de Salamanca, s'encarreguen de desmentir ben aviat. Tota la premsa diu que la batalla al sector de Terol continua, i publica el comunicat del Govern. La premsa feixista dóna el comunicat dels facciosos, en el qual es parla del mal temps i de la resistència de l'exèrcit lleial.

Unicament «Le Jour» insisteix a anunciar que els facciosos continuaran la seva ofensiva contra Castelló.

La premsa d'esquerra, especialment «L'Humanité», destaca les informacions dels periòdics alemanys i italians, els quals assignen el paper més important, en l'exèrcit dels facciosos, a l'aviació i a l'artilleria italianes. Mentrestant, el Govern legitim d'Espanya no pot comprar armes.

LES RELACIONS ENTRE EL III REICH I EL VATICA

Berlín, 4. — Als cercles catòlics alemanys havia produït certa impressió el recent canvi de missatges, amb ocasió d'Any Nou, entre Hitler i el Papa. Ja es parlava d'enviar a Von Papen per a tractar d'aconseguir un acord entre l'Església i el Reich. Però l'«Angriff», periòdic del ministre Goebbels, ha publicat un article completament contrari a l'Església. El periòdic ataca els privilegis de l'Església catòlica i les seves pretensions de difondre a Alemanya un document contrari a l'autoritat de l'Estat, com és l'encíclica papal. Diu que l'Estat nacional-socialista té el dret de dissoldre les associacions dels joves catòlics, perquè aquests no poden tenir cap privilegi, i que han de suprimir-se igualment, els periòdics que tracten de reproduir les cartes dels bisbes, les quals tenen tendències destructores. L'òrgan del ministre Goebbels afirma que l'Església ha obtingut en el III Reich privilegis que es troben fora del dret comú i que són un residu dels vells temps. Aquests privilegis tenen que desaparèixer. El periòdic, en substància, ataca el concordat que Hitler ha fet amb l'Església catòlica..

ELS SIONISTES VOLEN UNA PALESTINA DINS EL COMMONWEALTH

Londres, 4. — El Consell Executiu de la Federació Sionista de la Gran Bretanya ha aprovat una resolució en la qual, fixant la seva posició davant del projecte de repartiment de Palestina elaborat per lord Peel, propugna per la creació a Palestina d'un Estat jueu dintre del Commonwealth britànic.

INCIDENTS AL PARLAMENT EGIPCI

Londres, 4. — El corresponsal del periòdic «The Times» a El Caire dóna la versió següent dels incidents ocorreguts ahir al Parlament egipci: «La Cambra i el Senat han estat convocats per a sentir la lectura de l'ordre reial revocant el Ministeri Nahas baixà i nomenant primer ministre Mohamed baixà. Les dues sessions foren agitades. Els membres del nou Ministeri no hi assistiren. Des que el President de la Cambra hagué llegit l'ordre, Nahas, tement no tenir ocasió de parlar més tard, s'aixecà i demanà ésser escoltat. El President refusà concedir-li la paraula i esclatareñ violents incidents en el curs dels quals la majoria wafdista concedí el seu ajut a Nahas. El President féu evacuar les tribunes de públic i premsa i féu apagar els llums. Alguns diputats encengueren llumins a la resplendor dels quals Nahas llegí una moció contra el Govern, moció que els seus partidaris declararen aprovar.

El President requerí l'ajut de la policia per a fer evacuar la Cambra i, aparentment, l'ordre reial no ha estat llegida. D'altra banda, el Senat, per unanimitat menys tres vots, aprovà una resolució expressant el descontentament provocat pel nomenament del nou Gabinet i demanant al rei que examini novament la situació.

Més tard, en la reunió de l'Executiva del partit wafdista, a la qual participaren diputats i senadors, s'expulsà el doctor Ahmoo Wahder. Es creu saber que altres diputats seran igualment expulsats en la reunió prevista per a demà. Els caps del Wafd es declararen molt satisfets de la votació del Senat i Nahas baixà declarà que la jornada havia estat favorable a la nació i a la justicia.

Un enemic més

Tànger, 4. — El senyor Barjona de Feitas, ministre de Portugal a Tànger, ha estat elegit president de la comissió de control de la zona internacional.

LA DELEGACIÓ LABORISTA QUE VE A ESPANYA FA DECLARACIONS AL SEU PAS PER PARIS

París, 4.—L'Agència Espanya publica unes declaracions fetes pels diputats Shinwell i Strauss, que passaren ahir, a la nit, per París, i que seguiren immediatament el seu viatge vers Espanya. «L'opinió pública anglesa—ha dit el senyor Shinwell— està completament a favor del Govern espanyol. El triomf governamental a Terol i la visita a Espanya d'Attlee han contribuït a augmentar la confiança en la nova potència militar tan considerable del poble espanyol. La prova d'aquesta simpatia pels republicans espanyols, està en el fet de l'èxit de la campanya que organitzàrem per a enviar llet als infants espanyols. Han estat invertides 10.000 lliures, i les quantitats continuen arribant als comitès d'ajut a Espanya. El miting a favor d'Espanya del 19 de desembre a Albert Hall, ha estat un dels mitings més importants que s'han celebrat a Londres». El diputat Strauss ha declarat que la delegació vol observar la situació d'Espanya, com ho ha fet Attlee, i que es fixarà especialment en les condicions de l'alimentació del país, la moral de la població i de l'exèrcit, i estudiar les reformes socials realitzades pel Govern.

L'AMBAIXADOR DE XILE A MADRID CONTRIBUEIX A LA «SETMANA DE L'INFANT»

Madrid, 4. — L'encarregat de Negocis de l'Embaixada de Xile a Madrid, senyor Carles Morlan, ha lliurat per tal que arribi a poder del Govern de la República Espanyola, la quantitat de 72.000 pessetes, amb què dita Embaixada contribueix amb motiu de la Setmana de l'Infant, per tal que s'inverteixi en robes d'abric i joguines per als nens més desafavorits, sobre tot als orfes de la guerra.

El conflicte sino-japonès

Xang-Hai, 4. — Okamoto, cònsol general del Japó, acompanyat dels representants de l'Exercit, Marina i Ministeri d'Afers estrangers, han visitat aquest matí Stirling Fosseden, secretari general de la municipalitat de la Concessió internacional per a protestar oficialment a consequencia dels actes de terrorisme dels quals han estat victimes, dissabte i diumenge, ciutadans i militars japonesos.

CONTROL DE LA RADIO

Xang-Hai, 4. — Uns policies japonesos s'installaren anit a les oficines de la companyia radiofònica administrada per la companyia americana «R. C. A.», la qual després de la caiguda de Xang-Hai, es féu càrrec de l'organització radiofònica del govern xinès.

El portantveu de l'ambaixada del Japó ha declarat a la premsa que aquesta mesura ha estat presa per tal d'impedir la retirada —ja projectada—, de diversos aparells en perjudici de la bona marxa del servei.

Ha afegit que les autoritats japoneses volen exercir el control de la ràdio per a assegurar les operacions militars.

Hi ha qui té por que aquesta mesura no constitueixi el primer pas vers el control japonès de la ràdio.

De font oficiosa japonesa s'anuncia que han començat les negociacions a Xang-Hai per al control complet de la ràdio per part dels japonesos

REPRESIO DE L'ANTINIPONISME

Xang-Hai, 4. — En unes declaracions fetes a la premsa, un funcionari de l'ambaixada japonesa ha confirmat oficialment que les autoritats nipones s'han dirigit a l'Ajuntament de la concessió internacional de Xang-Hai per tal que adopti les mesures necessàries a fi de començar la repressió contra l'antiniponisme, que exerceixi rigorós control sobre la premsa adversària del Japó i que sigui admesos cert nombre de súbdits japonesos a exercir càrrecs d'importància en el municipi.

En el cas que l'Ajuntament de l'esmentada Concessió no tingui en compte aquestes demandes, les autoritats japoneses adoptarien «les mesures adequades al cas».

ELS REBELS DETENEN L'AGENT CONSULAR FRANCES A IRUN

Baiona, 4. — Per raons que encara són desconegudes, les autoritats rebels espanyoles detingueren ahir, a la nit, l'agent consular francès a Irún, senyor Ducoureau, i tres agents comercials que estaven al seu servei. Els quatre súbdits francesos han estat empresonats.

La noticia ha produït gran impressió a tota la regió. Amb referència als motius de la detenció, circulen els més diferents urmros. Segons uns, es tracta de represàlies, perquè les autoritats franceses retenen durant tant de temps a la presó el titular comandant Troncoso, antic comandant militar d'Irún.

TORNARA A REUNIR-SE EL SUBCOMITE

Londres, 4. — Es dóna per segur que a darrers d'aquesta setmana es reunirà el subcomitè de no intervenció. Segons totes les probabilitats, aquesta reunió tindrà lloc el proper divendres.

Com es recordarà, el Subcomitè ha de continuar l'examen de les modalitats d'aplicació dels diferents punts del pla britànic de juliol, especialment en allò que es refereix a la composició de les comissions que han d'ésser enviades a Espanya per a preparar la retirada dels combatents estrangers, i per a determinar el moment en què poden ésser concedits certs drets de beligerància als dos bàndols contendents espa-

EL MINISTRE ROMANES D'AFERS ESTRANGERS VOL TRANQUIL·LITZAR L'OPINIO INTERNACIONAL

Bucarest, 4. — El ministre d'Afers Estrangers senyor Istrate Micescu, ha fet aquesta nit unes declaracions a la premsa, de les quals són els següents principals paràgrafs:

«Com ja vaig declarar en prendre possessió del ministeri Romania continuarà realitzant una política de fidelitat a les séves alaínces. La nostra política estrangera estarà lliure de tota preocupació política interior.

En espera de poder demostrar a tots els països amb els quals estem en relacions, la veritat de les nostres afirmacions, he pregat, per mitjà de llurs representants acreditats al nostre país, que no es deixi influenciar per les falses noticies que ha posat en circulació aquests dies la premsa mal informada.

CIANO REP L'AMBAIXADOR ANGLES

Roma, 4.—El comte Ciano ha rebut lord Perth, ambaixador d'Anglaterra, amb el qual ha conferenciat durant uns 40 minuts. La conversa ha tractat principalment de les emissions radiofòniques en llengua àrab.

CONSULTORI BIBLIOGRAFIC PER CORRESPONDENCIA
(APARTAT DE C. 422 — BARCELONA)
us informarà sobre la possible lectura gratuita i preu d'adquisició de qualsevol llibre, revista o diari antic o modern

Dimecres, 5 de gener del 1938

la humanitat

Barcelona — Any VII — Núm. 1.828

La Presidència de la Generalitat

Amb aquest títol, «Euzkadi» publicava ahir l'article següent de Erribitarte, que ens complaem reproduint:

«Estava ja ben vist i provat el que Catalunya podia esperar de la Monarquia. Com a «concessió graciosa» se li atorgà la Mancomunitat... i a l'advenir de la Dictadura s'encarregà al senyor Alfons Sala el paper de sepulturer, i rebé en pagament al bon servei el comtat d'Egara.

Catalunya no necessitava més per a saber que la causa de la seva alliberació era totalment incompatible amb la subsistència de la Monarquia. I gairebé ens atreveríem a dir que no necessitava ni tan sols aquesta última demostració. Bastants proves de desafecció i encara d'odi havia rebut ja d'aquell règim.

* * *

Fou el Sr. Lluís Companys el qui el dia 14 d'abril del 1931, des del balcó central de l'Ajuntament de Barcelona, proclamava la República. I amb ell, un malaguanyat company en la premsa, Joaquim Vilà, el qual al pal on fins aleshores havia onejat la bandera de la Monarquia, hissava la tricolor.

El senyor Companys, deixant a un costat teories i assaigs, passava a la via executiva, perquè estava convençut —un convenciment de molts anys perquè tota la seva actuació política estigué sempre orientada en aquest sentit antimonàrquic— que ni Catalunya, ni la Llibertat no podien esperar res de bo del règim imperant des de la Restauració.

De l'avanç que tant Catalunya, com Euscadi, i encara Galícia han realitzat en el camí de la consecució de les seves justíssimes reivindicacions nacionals, no creiem necessari parlar-ne. Es quelcom patent.

També foren patents les amenaces que per al règim autonòmic portaven inherents els programes amb què acudien a les eleccions els partits d'oberta i encoberta significació monàrquica.

I encara més els alçaments militars del 10 d'agost del 1932 i del 17 de juliol del 1936.

Són clars exponents del que la causa de la llibertat de Catalunya, de Galícia i d'Euscadi podia esperar dels sinistres elements integrants del bloc reaccionari nacional-sindicalista engendrat per la Internacional del Feix.

* * *

En aquests dies es compleix el quart aniversari del nomenament del senyor Lluís Companys i Jover per al càrrec de President de la Generalitat.

Dignament ostenta la primera magistratura del poble català el qui com ell posseeix un historial inconfundiblement antimonàrquic, i el qui tant laborà per enderrocar aquell règim i que per la seva actuació sofrí processos, persecucions i empresonaments.

La Catalunya que no podia esperar res de bo de la Monarquia, troba en S. E. el President de la Generalitat un home que és fidel intèrpret dels sentiments antimonàrquics del poble catalanista.»

La barbàrie facciosa segons relats de presoners capturats recentment al front de Terol

Com recorden els policies italians, els elements del Terç, requetès, falangistes i moros

Ja tranquil·litzats i en l'abrigall humanitari de la República, els presoners procedents de l'exèrcit facciós del front de Llevant, comenten detalls de la vida de Terol, durant la dominació feixista, i la recorden com si fossin episodis d'un somni neguitós del qual acaben de despertar. Sobretot, els nois que foren enrolats a les tropes facciioses per ordres de mobilització de lleves, evoquen amb repulsió, els successos que han presenciat al territori rebel. Els més sensibls, gent temerosa, arrencada de les viles isolades en plena muntanya d'Aragó, pensen en els falangistes, requetès, italians, alemanys, moros i legionaris amb el mateix temor supersticiós que els protagonistes de les llegendes i contes terrorífics escoltats en la infantesa.

—Mala gent! exclama el presoner [illegible] pobre pastor estemordit encara pel que ha vist—. Els llops i els xacals no tenen les entranyes tan negres.

Després, afegeix:

—Però els pitjors de tots eren els policies italians i els salvatges del Terç. Aquests s'embriaguen com a bóts i no respecten ni e.s falangistes, que són e.s senyorets mimats per l'autoritat.

Les paraules del presoner flueixen amb accent d'ansietat en recordar les fetxories d'aquells policies estrangers i d'aquells energúmens de la facció, que sempre, pistola en ma, estaven disposats a emprendre-se-les a trets davant la més petita contrarietat.

[illegible] i altres presoners han vist caure a ple dia i enmig del carrer fins dones i nens, per haver protestat davant les brutalitats d'aquests botxins. Després, e.s assassins, ja satisfets d'haver fet demostració del seu ferotge i arbitrari concepte del respecte que se'ls devia, seguien el seu camí sense que ningú s'atrevis a molestar-los.

—Bé — interromp un altre presoner, anomenat [illegible]; però no em negaràs que els moros i els guàrdies civils, els falangistes i requetès cometen els crims amb la mateixa tranquil·litat que els altres.

—Sí; però els portaven a cap gairebé sempre de nit i sense escàndol.

—Clar; són més covards.

Altres presoners que s'han apropat, s'uneixen a la conversa, i recorden totseguit un nom: Antoni Arvonil.

Es tracta d'un industrial d'Antuez de Lerda, de la provincia de Saragossa. Aquesta comarca estava estremordida pels incomptables assassinats comesos en diverses persones del Front Popular. La implacable persecució estava a càrrec d'una patrulla de falangistes i requetès que, en orgies de sang, anihilaven fa milles senceres.

Una nit, Antoni Arvonil, un d'aquells facinerosos, arribà tot atrafegat al local on es reunia amb tota la colla, per tal de fer la llista de víctimes que havien d'esser sacrificades dintre un termini d'hores, i anuncià: «He descobert el parador de dos roigs els quals hem de despatxar tot seguit».

I afegí, amb la satisfacció de proclamar un èxit:

—¡Què ben amagats estaven els dos canalles!

El havia trobat el rastre i no se li escaparien, però a condició —continuà— que anem de seguida a buscar-los. No fos cas que desconfiessin i s'escapessin.

Els altres de la patrulla decidiren realitzar ràpidament el que ells anomenaven un «servei per la causa». I, muntant les pistoles es disposaren seguir Arvonil.

—On havien d'anar? A Antuez de Lerda?

—No —digué Arvonil—; aci mateix, a una barriada propera.

—Doncs hi anirem.

Pujaren a un camió que els esperava a la porta del carrer i després d'unes indicacions d'Arvonil, enfilà la carretera de Saragossa. Poc després, i davant d'una xavola propera al camí, Arvonil digué:

—Aci és!

Es detingué el vehicle i d'aquest saltaren els falangistes amb les armes a la mà.

Arvoni, d'un empenta, féu cedir la porta de la barraca; i a l'interior s'alçaren, alarmats, dos homes, amb la vacil·lant actitud de la son interrompuda. Eren un vell i un xicot. Aquell, en reconèixer Antoni Arvonil, li va parlar, sobtadament tranquil·litzat:

—Ah!, vaja, ets tu? Què vens a cercar aci a aquestes hores?

Arvonil, sense fer-ne cas, es dirigí als seus companys de patrulla, que s'havien quedat sorpresos en reconèixer el pare i el germà menor d'Antoni Arvonil.

—Aquests són els dos «roigs» de què us he parlat. Doncs...! a engegar-los quatre trets!

Els altres falangistes, si bé ja tenien llur ànim endurit pels molts crims que havien comès, van creure que aquell cas havia d'esser meditat, i procuraren convèncer Arvonil que calia obrar amb cautela. No era que ells tinguessin inconvenient a assassinar dos «roigs» més, sinó que podria produir mal efecte al poble el fet que ells ajudessin Antoni a matar el seu pare i el seu germà. I després... que tot es podia arranjar.

En presència del vell i del noi, que no s'atrevien ni tan sols a suplicar, discutiren els altres llargament. De sobte, Antoni es mostrava irreductible en la seva ferotge tossuderia. Res, res! Ni parlar-ne! Què tenia a veure ell amb el fet que aquells dos individus fossin el seu pare i el seu germà? Allà no hi havia parentiu que valgués! Es tractava de dos «roigs» que calia eliminar.

* * *

A la fi, els altres oferiren una mena de solució. Podien fer una cosa: detenir el vell i el germà i portar-los a la presó de Saragossa. I un cop allà, que les autoritats s'entenguessin amb ells! No li semblava bé a Antoni?

Aquest no estava molt conforme; però, en fi... Està bé, acceptat! Després de tot, era gairebé segur que els falangistes de la ciutat acabarien amb el seu pare i germà amb menys escrúpol i més pur esperit feixistes que el que demostraven els seus companys de patrulla.

S'encararen amb els dos infeliços:

—Pugeu al camió, de pressa.

En aquest moment fou quan el vell i el jove, aterrits i temorencs, demanaren clemència a Arvonil:

—Per caritat! ¿Que voleu fer amb nosaltres?

Ell respongué, violent i empenyentlos vers el camió:

—Pugeu!

I els altres els encanonaren amb les pistoles, corroborant el que manava el company:

—¡Pugeu, o bé us acrivillarem aquí mateix!

Moments després, partia el camió i es perdia en les ombres de la nit, camí d'una de les presons de la ciutat.

Res no va saber-se del vell ni del jove.

I Antoni Arvonil es vanava de la seva enteresa, com d'un fet gloriós...

* * *

Algú va interrogar [illegible]:

—I vós, ¿com sabeu aquest episodi?

—Perquè me'l va contar el mateix Antoni Arvonil, a la Caserna.

I afegí, assenyalant uns altres presoners que l'escoltaven:

—I a aquests també els ho explicà. ¡Doncs, no es vanava poc l'home pel que havia fet!

I els presoners aludits assentiren a les [illegible] Casaus. I un d'ells exclamà, amb accent de profunda convicció:

—Així són els falangistes a Saragossa, a Terol i a tot arreu!

I un altre, digué:

—¡I encara deia [illegible] que si els policies italians i els del terç són pitjors! Tots són iguals! Gent sense cor, que es vanen de cristians perquè els convé, però que són capaços de matar al seu propi pare sense sentir la més petita vacil·lació.

BENGALES DE GUERRA

ANY DE NEU...

Neva pertot. A Madrid, als fronts, a València, a Barcelona, a comarques, etc..., etc... Any de Neu. I, si hem de creure la dita, any de Déu.

Any de neu, any de Déu. ¿Per a qui serà efectiva la significança del vell refrany? Avui costa una mica d'identificar Déu, quan se'l posen seguidament a la boca molts que actuen com si fossin fills del diable. Déu, no pot ésser capit, si no és com el Bé Suprem, com la més alta expressió de la Justicia, l'Amor i la Bondat. I tanmateix és en nom d'ell que hom escampa damunt la terra tots els mals de la capça de Pandora... ¿Serà el Déu dels destructors sistemàtics de vides i de pobles allò que ens promet la neu que emblanquina el país, la suara caiguda als nostres carrers i la que amenaça caure novament qualsevol dia?... Pobres de nosaltres, pobre del món, que en dir «any de neu, any de Déu» ens referissim a aquest déu.

Sortosament, tot inclina a creure que no serà així. Que la blancor de les llençolades nivees vaticina, en tot cas, el veritable Déu. Aquell que no pot aconsellar ni dictar mai la crueltat, ni la sevícia, ni l'ensanyament. Aquell que fins els ateus més descreguts admeten com a expressió de la màxima harmonia, de la infinita perfecció. No podem resignarnos a associar-ne el nom a cap sentiment que no sigui elevat, immaculat, recitlini. Els fets, a mica que la lògica els empari, semblen favorables al fet que el Déu que ens presagia l'any de neu sigui aquest, el nostre, el que s'ajusta al concepte que tenim de Déu tots els homes de bona voluntat.

Déu, damunt la terra, té un nom august; aques nom és «Pau». Aquella Pau que enmig dels hossannas de ritual, han cantat les generacions en parlar de Déu encarnat. I és aquesta Pau —de victòria, de raó, de dignitat— la que volem esperar del Déu que la neu augura.

L'altre, el Déu nefast i cruel ja deu començar a sentir-se embafat de tants infantons com porta devorats en divuit mesos.

J. M. FRANCES

Els dos fronts de lluita

Copiem de «Catalunya», òrgan de la C. N. T., l'article editorial d'ahir:

«Volem creure que el magnífic comportament de l'Exèrcit del Poble a les rodalies de Terol haurà estat una lliçó i un exemple per als companys que, a la reraguarda, donen interpretacions absurdes al sentit de la Revolució.

Entre muntanyes de neu, condemnats a una temperatura de 12 graus sota zero, enmig d'un fred horrible, els fills del poble que nodreixen els rengles del gloriós Exèrcit Popular han escrit una de les pàgines més magnífiques de la guerra contra el feixisme, una de amb l'esperit de sacrifici, els ha les pàgines on el braó, agermanat exalçat a la categoria d'herois de llegenda èpica.

No trobem paraules dignes per a encomiar com cal la meravellosa gesta dels soldats del Poble, que cada jorn escriuen un nou episodi que mena vers la victòria. Són incansables, són els homes de ferro insensibles a les mossegades de les temperatures, baixes o altes, i a les fiblades de les privacions normals a la guerra.

Ells han dit: No passaran!, i, clavats els peus en les gelades muntanyes de neu, formen una muralla granítica contra la qual s'estavellen les folles masses de la facció i les legions d'esclaus de caps quadrats i de mussolinians.

I és que els soldats de l'astorador Exèrcit Popular, aquests admirables fills del Poble, saben que la victòria sobre el feixisme i el triomf de la Revolució signifiquen un pas positiu vers la llibertat, i que la llibertat, contra el que creuen alguns companys, hom la basteix amb esforç, amb sacrifici, amb llàgrimes dJe sang i de dolor. I ells en donen el més alt dels exemples.

I si s'escaigués preguntar un a un als nostres herois què opinen del front del treball, ens dirien que moltes de les privacions que ells han de sofrir a l'avantguarda, fent cara a l'enemic de tots, tenen per causa l'estrafolària concepció revolucionària de massa companys que s'aprofiten de l'esforç gegantí de l'Exèrcit Popular per a vegetar a la reraguarda.

Perquè la forma còmoda de fer la revolució a la reraguarda no s'adiu gens ni mica a la manera d'entendre-la i defensar-la dels soldats del poble. A les trinxeres la jornada és de vint-i-quatre hores cada dia; no gaudeixen de la setmana anglesa ni de la musulmana; el deure i l'afany de vèncer per a alliberar tots els espanyols els empenyen a donar el màxim de rendiment i a frenar la vida a cada moment, la qual cosa no és comparable amb el que passa a la reraguarda, als medis del treball, on la gent, àdhuc molta gent que està catalogada com a revolucionària, cerca totes les comoditats treballant les menys hores possibles, produint el menys possible, encarint la producció i el que és més indispensable a la vida, per tal de donar-se una vida regalada i de disbauxa, i de vici, i d'immoralitat, com el més relaxat dels burgesos del règim caigut sota l'empenta dels veritables revolucionaris.

I és necessari que les organitzacions sindicals—no hi caben excepcions de color o de tendència—posin mà en aquest desori. Cal que els dos fronts de lluita s'harmonitzin dintre d'una mateixa moral de guerra i de revolució, per tal d'acabar tot d'una amb el que fa enrogir de vergonya els qui sentim en el fons de la nostra ànima les inquietuds del moment històric d'Espanya.

I de moral només n'hi ha una: la que serven amb braó i tota dignitat els fills del poble que lluiten als fronts de guerra contra el feixisme.

La moral de les trinxeres ha d'ésser duta als medis sindicals polítics, als centres de producció, al camp, a les oficines, a tot arreu on el deure de guanyar la guerra i de bastir una revolució digna i edificant vaga com un fantasma indefinic, inconcret, indecís...»

Del front de guerra

Crònica de la Divisió 30 (Francesc Macià Lluís Companys)

Per Lluís Capdevila

La Il·lustríssima

Terol. Desembre. Neu. I flames en la neu. L'exèrcit de la República, els soldats de la Llibertat celebren Nadal alliberant Terol del jou feixista. A Terol els soldats de la Llibertat han estat rebuts amb visques a la República i amb himnes proletaris. Jo, però —la guerra m'ha ensenyat d'ésser desconfiat— sento que no m'inspiren gaire confiança ni els visques ni els himnes. Jo crec que a Terol, excepte els soldats que per força foren enrolats en els rengles rebels, la població civil que hi hem trobat en entrar és feixista o simpatitza amb el feixisme. I el mateix passava a Belchite. Tractant-se d'una gent tan salvatge com la gent de Franco és molt estrany que a Belchite i a Terol podessin quedar-hi republicans, car el més lògic és pensar que, o bé havien fugit, o bé havien estat exterminats. Compte, doncs, amb els himnes i amb els visques.

Terol és, ja, nostre. A Terol, però, queden dos reductes on els facciosos es defensen a la desesperada: el Seminari —en aquesta guerra incivil sempre hem de recordar les paraules de Cervantes: «Con la Iglesia hemos topado Sancho»— i el Govern civil.

Diuen que en un d'aquests dos reductes hi ha, com una rata a la ratera, Moscardó, el defensor de l'Alcàsser de Toledo. Es d'esperar que aquesta vegada la ratera sigui tomba per aquest sàdic, per aquest facciós, per aquest militar d'un exèrcit sense honor.

Diuen que en l'altre reducte, s'hi defensa el bisbe de Terol. No sé si és cert ni conec el nom d'aquest bisbe. Els bisbes mai no m'han inspirat gaire simpatia. Davant el sacerdot catòlic —fent unes molt rares excepcions— sempre he sentit una instintiva repulsió. Sant Agustí m'ha interessat com a escriptor, que no pas com a bisbe. No m'ha estat necessari el seu tracte per a comprendre que entre els bisbes abunden més els Irurita que els Sant Agustí. Cosa la veritat, gens recomanable.

Els soldats de la República han celebrat Nadal entrant a Terol. Tots ho sabem i tots ho hem celebrat amb ells. Molt bé. I el bisbe de Terol? Com l'ha celebrat el Nadal, aquest bisbe trabucaire, aquest bisbe facciós? Jo no el conec, no sé com es diu, no sé quina cara fa. El seu aspecte físic, la seva vida mortal l'he d'imaginar jo, he de recrear-la jo. I com en les Sagrades Escriptures ha estat dit «per les seves obres el coneixereu» he de recórrer a les «obres» d'aquest bisbe insurrecte, d'aquest mal sacerdot que s'ha fet reu del crim de lesa humanitat. Jo no conec altres «obres» d'aquest bisbe que la seva estada a Terol durant disset mesos de terror blanc i l'haver-se tancat en un reducte des del qual hom dispara contra el poble. Heus ací perquè jo no em sé imaginar aquest bisbe, aquest pastor d'ànimes, com a un sacerdot que parla en nom de Crist, del Crist amic dels pobres, dels tristos, dels optimistes, dels perseguits per justícia, dels malelits de la terra. Joan d'Avila, el Poverello d'Assis, Teresa de Jesús, no lligarien amb aquest bisbe de Terol que ara, com un gangster qualsevol, es defensa desesperadament contra l'exèrcit de la República. Aquest bisbe trabucaire jo el veig més bé, el comprenc més bé, acompanyat del bandoler Joan March, del traïdor Cabanelles que, per no saber, no ha sabut ni respectar la seva vellesa, i dels guàrdies civils assassins de Casas Sala... que ara, en caure presoners, potser també s'han tornat republicans.

Aquest bisbe facciós, bèstia innoble sedenta de sang, jo el veig més bé, el comprenc més bé, manipulant la metralladora que enlairant el calze.

Aquest bisbe, que ni en intel·ligència ni en sensibilitat recorda Sant Agustí —no li aniria malament que, en lloc de manipular la metralladora, llegís o rellegís «De civitate Dei»— pertany a la fauna inferior de la clerecia espanyola, intel·ligent, i fanàtic, a la família d'Is Gomà i els Leguna, Monsenyor Dupanloup, autor d'uns sermons admirables, segurament no hauria volgut saber d'aquest selvàtic bisbe de Terol i l'hauria minat amb una llàstima infinita amb un infinit menyspreu.

Aquest bisbe de Terol ha mancat al seu deure que és pacificar els esperits, atemperar les passions. Aquest bisbe té les mans brutes de sang i és l'enemic del Crist, d'aquell Crist que digué al Procurador Pilat: «El meu reialme no és d'aquest món». Aquest bisbe, com la majoria dels sacerdots de l'Església Catòlica Apostòlica Romana, que ha desvirtuat de la manera més impúdica i cínica les essències del cristianisme, ha fet una política massa temporal: una política de farsa, d'hipocresia, de mistificació, de mercadeig, de fariseisme, d'odi, al poble, d'adulació al ric immisericorde.

Per aquest bisbe de Terol, corromput pel més baix i abjecte materialisme, com la majoria de la clerecia espanyola, el reialme que té una veritable importància és el d'aquest món.

Aquest bisbe ha contemplat tots els crims; tots els escarnis, totes les vileses, totes les salvatjades que hom ha comès dintre el recinte de Terol. Aquest bisbe ha vist com les filles de la gent d'ordre, de la gent dita de bé, ballava damunt la sang de dones, d'infants, de vells assassinats pels falangistes. Aquest bisbe és molt possible que hagi beneït els crims, els assassinats. Tant si és així com no, pel fet de no haver procurat evitar-los, pel fet de no haver-ne protestat —que a això l'obligava la seva dignitat eclesiàstica— se n'ha fet còmplice. Els clergues vendeans, que el 1793 s'havien aixecat en armes contra la República, comandats per Charette, per Bonchamps, per D'Ebéel, per La Roche, Jaquelein, a Machecoul encenien els forns i hi llançaven els fills i les mullers dels republicans perquè hi morissin cremats de viu en viu. Aquest bisbe de Terol no és menys salvatge que aquells clergues francesos del 1793. Es veu que els catòlics han estat sempre iguals en totes les èpoques i en totes les latituds. Per això tenen més simpatia, es senten més comprenetrats amb Ignasi de Loyola —«magister militum»—, que amb Francesc d'Assis.

Aquest bisbe de Terol, selvàtic i fanàtic sap que en la nit de Nadal fou dit: «... i pau en la terra als homes de bona voluntat». I aquest bisbe de Terol ha celebrat la filt de Nadat matant

LLUÍS CAPDEVILA

Front d'Aragó, gener.

SEMBLA QUE EL CONSELL DE MINISTRES TRACTARA DE LA REDUCCIO DE DIARIS

Madrid, 4. — Un periòdic publica aquesta informació: Sembla que aviat es tractarà en Consell de Ministres de la reducció de diaris als diversos punts de l'Espanya republicana.

El criteri que es mantindrà serà el deixar un diari a cada localitat per partit polític, i es mantindran diversos periòdics independents.

Els redactors dels periòdics que cessin aniran a engruixir la redacció dels que quedin, i els obrers tipogràfics seran adscrits a indústries de guerra

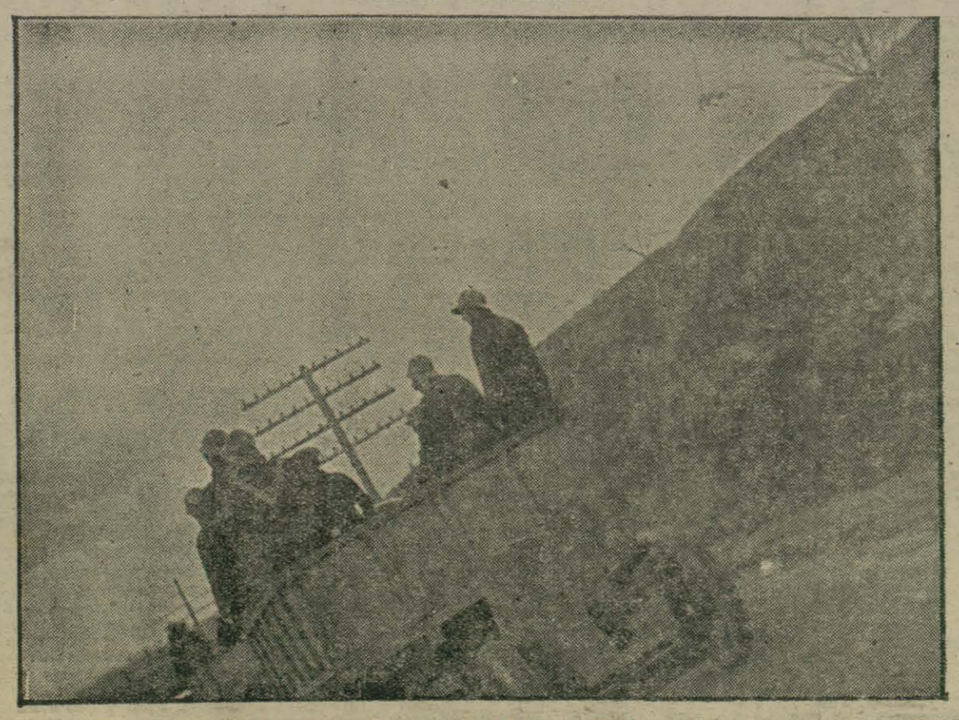
Viatge d'inspecció a les colònies britàniques

Londres, 4. — El marques Tufferin and Ava, sots-secretari d'Estat, parlamentari a Colonies, ha sortit de Southampton amb avió cap a l'Africa Oriental, on va a fer una visita d'inspecció a Zanzibar, illa Maurici, Khartum, Aden, Somàlia britànica.

Canvis ministerials a Mèxic

Mèxic, 4. — [illegible] de diverses dimissions presentades al Ministeri, Garcia Téllez, cap del gabinet del President de la República, ha estat nomenat ministre de l'Interior; Castellanos, serà el cap del gabinet del President de la República; Buenrostro, sots-secretari de Finances, es nomenat cap del departament autònom del Districte Federal; el doctor Leonidas Almazan, és nomenat ministre de Sanitat; el general de divisió Avila Camacho [illegible] ara sots-secretari de Defensa Nacional, ha estat nomenat ministre de Defensa, càrrec fins ara vacant; Hernàndez Alvarez, ha estat nomenat ministre d'Assistència Social; Ministeri de recent creació.

CAMINS D'ESPANYA

Camins d'Espanya, plens d'inquietud i de fresa d'armes. Serà possible que l'any 1938 vegi el final gloriós de la nostra lluita contra el feixisme?

Setmana de l'Infant

El sentiment de solidaritat humana que demostren els alumnes dels Escolars i Escoles de Barcelona i dels pobles veïns amb motiu de la Setmana de l'Infant, és molt encoratjador, i així ens plau remarcar-ho. L'interès i l'entusiasme de collaborar i contribuir a la recapta de donatius es enorme. Els joves escolars s'adonen que la Setmana de l'Infant és solament per als infants, per als infants desvalguts, per als acollits a la nostra terra, i per això els que tenen la sort de tenir i viure amb llurs pares volen que la seva collaboració doni els màxims fruits. A la reunió convocada per la Comissió organitzadora de la Setmana de l'Infant, acudiren en gran nombre els delegats dels Grups Escolars i Escoles acompanyats dels directors o professors, els quals, assabentats de la finalitat de la Setmana de l'Infant i de l'ajut sol·licitat, començaren immediatament la tasca generosament apropiada.

La Comissió organitzadora de la Setmana de l'Infant, en fer-ho constar públicament, dóna novament les gràcies als joves escolars i a llurs professors per la desinteressada aportació a la missió que té encomanada, i demana als ciutadans en general que vulguin seguir tan digne exemple i facin donatius en metàl·lic i de joguines per tal de fer brillant la Setmana de l'Infant.

Primer Gran Festival al Palau Nacional de Montjuic

DEMA, DIJOUS, A LES ONZE DEL MATÍ

1, «L'Estiu» (a dues veus), Mozart; 2, «Les Estrelles», Apelles Mestres; 3, «Evocació (a tres veus), Borgunyó; 4, «Anem a la festa» (a tres veus), Borgunyó. Cançons escolars, executades per cors de Grups Escolars. Direcció, mestre Borgunyó; 5, Recital de Poesia per la petita actriu Margarida Sierra; 6, «Minuet», Bach; «Campana de la tarda», Granados; «Romança», Beethoven, per la diminuta pianista Violeta Rillo; 7, Recital de cant per la nena Lupe Garcia; 8, Parlaments de Jaume Miravitlles, comissari de Propaganda de la Generalitat, i de Xavier Casademunt, president de la Comissió organitzadora de la Setmana de l'Infant; 9, «Rapsòdia espanyola», Albéniz-Lamote de Grignon; 10, Introducció i dansa del foc de l'«Amor Bruixot». Falla-Lamote de Grignon; 11, Intermedi de les «Noces de Lluís Alonso», Giménez-Lamote de Grignon; 12, «Juny» (sardana), Garreta-Lamote de Grignon, per la Banda Municipal de Barcelona, sota la direcció del mestre Lamote de Grignon; 13, «A l'Escola Nova Unificada» (himne infantívol), Guasch Lloberas, pels cors de diversos grups escolars i acompanyats per la Banda Municipal.

La Comissió organitzadora de la Setmana de l'Infant agraeix als organitzadors d'aquest festival, Comissariat de Propaganda i la Secció de Professors de Música del Sindicat de l'Ensenyament la seva collaboració i especialment l'aportació de la Banda Municipal.

Ciutadans que teniu infants acollits, acompanyeu-los. Tots a la festa de la Setmana de l'Infant». Servei d'autobusos des de la Plaça d'Espanya al Palau Nacional.

* * *

L'Escola Municipal de l'Ateneu Obrer, desitjant contribuir al millor èxit de la Setmana de l'Infant, ha organitzat una tómbola benèfica que funcionarà als locals de dita escola els dies 8 al 12 del mes actual. A més, l'Escola organitza per al dia 8, a les quatre de la tarda, un magnífic festival artístic, en el qual es representaran les obres: «La Noche de Reyes» i «Les aventures de don Bonifaci», a càrrec del Quadre Escènic Infantil de l'Escola. També es representaran diversos ballets i cançons rítmiques, així com un escollit recital de poesies i altres números artístics de gran atractiu per als infants. A la festa han estat invitades les primeres autoritats municipals.

EL COMISSARI GENERAL DE L'EXERCIT DE TERRA, CAMARADA CRESCENCIA BILBAO, VISITA EL CAMP D'INSTRUCCIO PREMILITAR NUMERO 1

Ahir a la tarda es rebé al Campament número 1, la visita del Comissari General de l'Exèrcit de Terra, Crescencià Bilbao, el qual assistí a la inauguració d'una Escola de capacitació tècnica, installada en ell, la qual ofereix un magnífic aspecte pels dibuixos incrustats en cada una de les habitacions amb la corresponent consigna que enmarcava perfectament amb el seu contingut. Tota la decoració i installació d'aquest, que és perfecta, ha estat feta pels mateixos joves que reben la instrucció a l'esmentat camp, per als quals el Comissari General tingué paraules de felicitació i estímul per tal que continuïn aquests treballs.

Seguidament, el Comissari, Bilbao, exposà en un brillant parlament, pronunciat davant de tots els joves les tasques que la joventut catalana ha de realitzar a través de la Instrucció Preliminar, i glossà amb magnífica dissertació, quin era el caràcter del nostre Exèrcit i l'aportació que tota la joventut unida ha donat i ha de donar per al total i definitiu aixafament del feixisme invasor.

També tingué lloc, davant la presència del Comissari General, uns exercicis de suposats tàctics, per una companyia, la qual va donar uns magnífics resultats, tant en els desplegaments com en l'atac.

En resum, va ésser una demostració magnífica de quin és l'esperit de la joventut que en els Camps d'Instrucció de tot Catalunya existeix.

S'acabà la visita cantant l'himne de l'Exèrcit Popular Regular tots els joves que en l'esmentat camp s'instrueixen. El Comissari Bilbao, tingué paraules d'elogi, tant per als Comissaris com per als Caps, Oficials, Classes i joves, per l'organització i disciplina que existeix.

Ha quedat resolt el plet de la U. G. T. i elegida nova Executiva

València, 4. — Ha quedat constituïda la nova Comissió Executiva de la U. G. T.

Aquest matí, a les deu, s'han reunit els quinze companys que per acord del Comitè Nacional Ampliat de la U. G. T. han de constituir la nova Comissió Executiva d'aquesta central sindical. Ha presidit Daniel Anguiano, el militant més vell dels reunits.

Sobre la sessió i es procedeix a la designació de càrrecs. L'elecció ha estat la següent:

President, Rafael Gonzalez Pena; vice-president, Admon Dominguez; secretari general, Josep Rodriguez Vega; sots-secretari, Amaro del Rosal, tresorer, Felip Pretel. Vocals: Pasqual Tomas, Antoni Perez, Carles Hernandez, Daniel Anguiano, Antoni Benova, Ricard Zabalza, Claudina Garcia, Cesar Lombardia, Ezequiel Ureña i Diaz Alor.

Després de constituïda la nova Comissió Executiva, s'acorda instal·lar totes les dependències de la U. G. T. a Barcelona, dirigir un manifest subscrit per l'Executiva a tot el proletariat i enviar una felicitació i la reiteració d'una absoluta solidaritat als combatents de la República; saludar igualment el ministre de Defensa Nacional i al Govern del Front Popular.

Finalment, la Comissió Executiva acorda enviar un missatge a la F. S. I. exterioritzant la seva satisfacció per haver arribat a la unitat de les forces d'aquesta central sindical, com així mateix dirigir una expressiva comunicació al company Jouhaux.

LA UNIVERSITAT AUTONOMA ES VISITADA PEL FISCAL DE LA COUR D'APPEL DE MONTPELLIER

El rector de la Universitat Autònoma de Barcelona, doctor Bosc Gimpera, rebé ahir la vista del Fiscal de la Cour d'Appel de Montpellier, el qual anava acompanyat del President del Tribunal Suprem de la República, senyor Marian Gómez, i el Procurador general de Catalunya senyor Duran d'Ocon.

El doctor Bosc Gimpera i les esmentades personalitats sostingueren una conversa cordialíssima, en el transcurs de la qual el Fiscal de la Cour d'Appel de Montpellier es manifestà admirat de la tasca cultural que efectuen tant el Govern de la Generalitat com el de la República en les difícils circumstàncies que travessa el nostre país.

Després de l'entrevista, acompanyats pel rector, el Fiscal de la Cour d'Appel de Montpellier i les altres illustres personalitats recorregueren detingudament la Universitat i feren entusiastes elogis de la seva organització actual.

En acomiadar-se, el Fiscal de la Cour d'Appel de Montpellier reiterà al doctor Bosc Gimpera la satisfacció que li havia produït la visita efectuada a la Universitat Autònoma de Barcelona.

PRIMER CONGRES DE LA FEDERACIO CATALANA DE TREBALLADORS DE L'ENSENYAMENT

El Comitè de Catalunya acordà celebrar el Primer Congrés de la Federació Catalana de Treballadors de l'Ensenyament, els dies 28, 29 i 30 de gener del 1938. L'ordre del dia assenyalat pel Congrés, serà el següent:

1. Obertura del Congrés; 2. Nomenament de la mesa de discussió; 3. Dictamen Comissió credencials; 4. Designació de Ponències; 5. Informe del C. E.; 6. Discussió Informe i dictàmens; 7. Elecció del Comitè de Catalunya; 8. Clausura.

Les proposicions de les Delegacions Comarcals hauran d'esser enviades al C. R. abans del dia 5 de gener vinent, a l'objecte que constin a la Memòria del Secretariat, que serà enviada als Comitès Comarcals, abans del dia 15 del mateix mes.

Els temes de les ponències seran els següents:

1. La FCTE i la guerra: cantinès escolars, menjadors infantils, guarderies, parvularis, Ajut cultural al front, AIR, formació ràpida de tècnics, etc.

2. La FCTE i la nova missió dels Sindicats: Incrementació del treball professional, lluita contra l'analfabetisme, perfeccionament del professorat, formació d'activistes, etc., etc.

3. Organització de l'Ensenyament a Catalunya: unificació de l'ensenyança: traspàs o Comissió mixta? Pla d'ensenyament, etc.

4. Condicions de vida dels treballadors de l'Ensenyança: sous, gratificacions, socors, caixa de solidaritat, Cooperatives escolars, etc., etc.

5. Premsa i propaganda: Magisteri Català-«Escola Proletària», revistes tècniques, propaganda interior i exterior, etc., etc.

6. Nova estructuració de la FCTE.

7. Proposicions diverses.

ELS ARTISTES AMB EL POBLE ESPANYOL

El gran pintor català, Joan Miró, ha dirigit a Josep Renau, Director General de Belles Arts, el següent telegrama:

«Salut 1938. Prego trameti salutacions Ministre. Fervents vots victòria republicana. Naixement nova Espanya. Abraçades. Joan Miró.

AJUT CATALÀ

El premi de la Panera exposada a «El Siglo»

El numero que ha sortit premiat amb la Panera de queviures exosada a «El Siglo», és el 994 (nou cents noranta quatre).